De Zuid-Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 47. KAAPSTAD, WOENSDAG, 6 JUNIJ, 1877. No 6315.

SHUTS & HOFMEYR,

No. 11,

KASTELSTRAAT, KAAPSTAD,

DRUKKEN Brochures, Boeken, Circulaires, Rekeningen, Doop-, Lidmaten-, en Huwelijks Registers, Doodbriefjes Adres Kaartjes, Bezigheid Kaartjes, enz., enz enz

De Zuid-Afrikaan en Volksvriend

D[illegible] Stad [illegible] £2 per [illegible] Advertentiën [illegible] zonder.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te adverteeren moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

LET WEL.

DE VERKOOPING van OSSEN, gedurende [illegible] Vrijdag 8 Junij, zal niet plaats hebben.

P. N. LATEGAN.

Paarl, 1 Junij 1877.

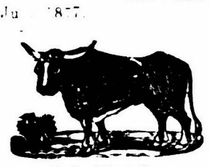

KOLONIALE

Weeskamer en Trust Maatschappij.

PUBLIEKE

VERKOOPING VAN OSSEN,

KLAPMUTS STATIE.

VOOR Rekening van de Heeren COMBRINK & ROSS in Liquidatie.

Op Vrijdag, 8 Junij a.s.,

ZullenDE STAPMUTS STATIE SPAN OCHSEN WORDEN

200 SLAGTOSSEN,

[illegible] SPANNEN, [illegible] Stapmuts Station.

G. W. [illegible] Auctioneer.

Kantoor van Bowwer & Kemp, No. [illegible] Kaapstad, 2 Mei 1877.

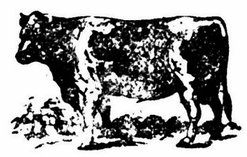

1130 Slagt- en Trekossen

ZULLEN worden verkocht met de MARKT-STRAAT Werven, TIENLOP

Zaturdag, 9 Junij 1877,

TEN TIEN URE 's MORGENS,

M. P. VAN TAKERGEM.

Worcester, den 27 April 1877.

DE VOS & THERON, Vendu-Adms.

100 Slagt- en Trekossen

ZULLEN worden verkocht met de MARKT-STRAAT Werven, TIENLOP

Vrijdag, 22 Junij 1877,

TEN TIEN URE 's MORGENS,

L. S. ERASMUS.

Worcester, 1 Mei 1877.

DE VOS & THERON, Vendu-Adms.

SWELLENDAM FIRST CLASS

Undenominational School

REQUIRED [illegible] Principal at a Salary of £250 per annum [illegible] Applications to be sent in [illegible] Saturday [illegible] 2nd July.

J. D. EDWARDS,

Hon. Secretary.

Swellendam, 21st March, 1877.

HEDEN in deze Zitting geboren

J. J. de ROUX, Jozzn.,

E. M. de ROUX,

Paarl, 4 Junij 1877.

GETROUWD: Maandag 4 Junij, in de Nederduitsch Gereformeerde Kerk, door den Weleerw. Heer Predikant DANIEL M. de ROUX, A.M., [illegible] SUSANNA S. J. VILJOEN, [illegible] ABRAHAM A. VILJOEN, van Wellington.

Paarl, 5 Junij 1877.

WIJ [illegible] smartelijk [illegible] geliefde [illegible] Utrecht, op [illegible] April 1877 [illegible] de [illegible]

NICOLAAS [illegible],

Zoon van [illegible] Zuid-Afrika [illegible]

[illegible]—BARGER.

Kaapstad, [illegible] Junij 1877.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER

Verkooping van Vastgoed.

Buitengewone Kans, — Spoorweg naar Malmesbury.

In den Boedel van wijlen den Heer OLOF PIETER NILSSON.

Op Vrijdag, 15 Junij a.s.,

ZAL publiek verkocht worden het ERF te Malmesbury met de daaropstaande Gebouwen, als:—

Een Dubbel Woonhuis, gerieflijk ingericht en van alle gemakken voorzien, alsmede Stal en Wagenhuis afzonderlijk. De Gebouwen zijn allen voorleden jaar nieuw op stroklker. Daar dit Erf met zijne Gebouwen gelegen is vlak tegenover die plaats, waar het Station van den Spoorweg zal worden gebouwd, is het bezit daarvan aanbevelenswaardig aan elk, die huizeruimte als Logement, Winkel of iets dergelijks zou willen gebruiken.

Verder zullen nog verkocht worden 28 ONBEBOUWDE ERVEN, alle in de nabijheid van het Spoorwegstation gelegen.—Deze Erven zijn in Blokken van 3 en 4 vereenigd, en zijn een Blok van 10 Erven is van alle zijden door Straat omgeven.

We, O. P. NILSSON, P. N. NILSSON, B. WETHMAR, Sr., } Executeurs Testamentair.

Malmesbury, 23 Mei 1877.

J. W. Moorrees, Jr, & Co, Afslagers.

MALMESBURY

EXECUTEURSKAMER

Berigt aan Crediteuren en Debiteuren.

In den Boedel van wijlen ANNA MARIA PETRONELLA SMIT weduwe wijlen HENDRIK DIRK IZAAK DU TOIT, van Wellington.

ALLE DEGENEN die iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan bovengemelden Boedel, gelieven daarvan opgaaf of betaling te doen ter Kantore van de Malmesbury Executeurskamer binnen zes weken na dato dezes.

B. WETHMAR, Secretaris, Execut. Test.

Malmesbury, 2 Junij 1877.

ZUID AFRIKAANSCHE

Wijnbouwers-Vereeniging

(BEPERKT).

HIERBIJ wordt kennis gegeven dat de Vergoede Agentenen Vergadering van Aandeelhouders in bovengenoemde Vereeniging gehouden zal worden in de Zijkamer der Beurs, Kaapstad, op WOENSDAG, 13 dezer, voor het goedkeuren en onderteekenen van de Akte van Oprichting met het kiezen van Direkteuren en andere waarnemingen.

ALFRED GEO. JONES, Secretaris.

Crewes Gebouwen, Kaapstad, 4 Junij 1877.

MALMESBURY

Landbouw- en Handelsbank.

Berigt aan Deelhebbers.

OVEREENKOMSTIG de 24ste, 26ste en 28ste Secties van de Akte van Overeenkomst, wordt hierbij de Kennisgeving gegeven dat de Jaarlijksche Algemeene Vergadering in de Bankgebouwen zal gehouden worden op

Maandag, 16 Julij 1877,

TEN TIEN URE 's MORGENS,

en einde aan Deelhebbers voor te leggen eene opgaaf van de aangelegenheden der Bank en het Verslag der Directeuren, het Bedrag van het Dividend te verklaren, en twee Direkteuren te verkiezen in plaats van de heeren H. J. SMIT, die bij beurtwisseling aftreedt volgens de 24ste Sectie der Akte van Overeenkomst, maar weder verkiesbaar is, en A. H. MOORREES, die overleden is. Ten einde Directeuren te kiezen om de vacaturen aan te vullen ontstaande uit gemelde aftreding, zullen de namen der Kandidaten, op de Eigenkomst te worden voorgelegd, aan de Directeuren in geschrifte moeten worden medegedeeld door twee Deelhebbers, bevorgd om te stemmen, *vroeger op den 25sten Junij* 1877, ten 10 ure 's morgens. Geene Aandeelen in bovengemelde Bank zullen overgemaakt worden van 20 Junij tot 17 Julij 1877.

Op last der Directie,

J. W. MOORREES, Kassier.

Malmesbury, 1 Junij 1877.

PAARL.

ZUID AFRIKAANSCHE

Wijnbouwers-Vereeniging.

EENE BUITENGEWONE VERGADERING van Aandeelhouders in bovengenoemde Maatschappij zal gehouden worden in de Raadzaal alhier op **MAANDAG, 11 dezer**, ten 10 ure des voormiddags, ten einde de Akte van Overeenkomst te verwerpen. Elk Aandeelhouder wordt verzocht de betaling van Een Pond Sterling per Aandeel mede te brengen.

Op last van het plaatselijk Comité.

J. P. A. VAN LEENT, Secretaris.

Paarl, 4 Junij 1877.

In den Insolventen Boedel van J. M. BERNING, Ceres.

DE HEER LUDWIG WIENER, Provisioneel Curator in bovengenoemden Boedel heeft den Ondergeteekende behoorlijk gemagtigd per Publieke Veiling te

VERKOOPEN, TE CERES,

OP

Donderdag, 14 Junij 1877,

DE VOLGENDE GOEDEREN:

400 Zakken best Bokkeveldsch Baard Koren
80 Zakken Garst
500 Do. Kaf
6 Kisten Vensterglas
10 Ploegen en 500 Ploegscharen
Eene hoeveelheid Boeren Zeep
Eene hoeveelheid Manilla Touw
10 Bossen Galvanisch IJzerdraad (Heining)
50 Bakpotten
10,000 Voet Vloer- en andere Planken
13 Zakken Asch
Planken, Ceder- en Populier
10 Zakken Amandelen
10 Do. Peren
5 Do. Gedroogde Perziken
Eene hoeveelheid Wagenhout
Kar Veeren en Assen
Ledige Halfamen
Amerikaansche Deuren en Venster Ramen
Eene hoeveelheid Spijkers
Paarden en Ezel Hoefijzers
Amerikaansche Stoelen
10 Zakken Rozijnen
Een assortiment Porseleinwaren, Bevattende: Borden, Kopjes, Schoteltjes, Kommen
Galvanisch IJzeren Baden
3 Zakken Boonen
170 Rollen Behangsel Papier
1 Schroef
Eene hoeveelheid Graven en Schoffels
Assen en Pikken
20 Blikken Teer
20 Do. Gekookte Olie
20 Vaatjes Verf
Een Overdekte Kar
Twee Open Karren
4 Koetjen, 2 Paarden
1 Stel Tuigen
1 Kagchel Wagentje (Stove Truck)
1 Zadel en Toom.

Verkooping om 10 uur v.m. precies.

H. CARSON, Afslager.

Ceres, 27 Mei 1877.

Kaapsche Handelsbank.

DE STELLENBOSSCHE TAK van de Bank is HEDEN GEOPEND in BIRDSTRAAT, Hoek van DORPSTRAAT, en zal Algemeene Bankzaken uitvoeren.

Op last der Direktie.

TOBIAS MOSTERT, Kassier.

Kaapsche Handelsbank,
Kaapstad, 1 Junij 1877.

DE

STANDARD BANK VAN BRITSCH ZUID AFRIKA

(BEPERKT).

HIERBIJ wordt kennis gegeven, dat Takken van deze Bank geopend zijn te Potchefstroom en te Pretoria, Transvaal, voor het verrigten van alle gewone Bankbezigheid.

GILBERT FARIE, H. C. ROSS, } Gezamenlijk Algemeene Bestuurders.

Port Elizabeth, 24 Mei 1877.

BRADBURY WILKINSON & CO.,

FARRINGDON ROAD, LONDON,

GRAVEURS EN DRUKKERS van Ambtszegels, Banknoten, Schuldbrieven, Wissels, Promessen, en alle Finantiele Dokumenten.

STUTTAFORD & CO.

ONTPAKKEN

Nieuwe Bloemen, Costumes, Ulsters, Linten, Kombaarzen, Laken, Doeskin en Baatjesgoed.
Hemden, Kousen, Trimmings, Knopen, Gempjes, Zwarte Krip, Alpaccas, Merinoes en Lustres,

IN 'T GROOT EN KLEIN.

MODEPAKHUIZEN, ADDERLEYSTRAAT.

NEPAUL KOREN.

TE KOOP eenige weinige Zakken van bovengenoemd Koren, geschikt om te zaaijen.

BARRY, ARNOLD & Co., Burgstraat.

STRUISVEDEREN!

DE Ondergeteekenden, orders ontvangen hebbende voor het koopen van Struisvederen, zijn thans bereid de volle Marktwaarde te betalen.

VAN DER BIJL & Co., 35, St. George'sstraat.

Kaapstad, 5 April 1877.

GUANO! GUANO!!

PERSONEN die hun voorraad van het bovenstaande—beste kwaliteit—wenschen te verkrijgen, worden verzocht hunne Bestellingen te zenden aan de Ondergeteekenden, BIJ TIJDS, ten einde teleurstelling te voorkomen.

M. L. BENSUSAN & Co., Kasteelstraat.

REQUISITIEN.

Distrikt Paarl, 24 Mei 1877.

Den WelEd. Heer PIETER MARAIS
Kaapstad.

WelEdele Heer,—Wij ondergeteekende stemgerechtigden verzoeken UEd., dat gij zoudt toestemmen, Kandidaat te worden voor de vakature, ontstaan in den Wetgevenden Raad door het overlijden van den Ed. Heer DANIEL CLOETE.

Daar de meesten onzer persoonlijk met UEd. bekend zijn, hebben wij de grootste vertrouwdheid UEd. dit verzoekschrift toe te zenden, wetende dat als gij gekozen wordt, wij een man in het "Hooger Huis" zullen hebben, die onze belangen kent, en zal trachten te bevorderen.

Indien gij moogt genegen zijn aan ons vriendelijk verzoek te voldoen, zullen wij ons uiterste best doen om uwe verkiezing te verzekeren.

Wij hebben de eer te zijn,

WelEdele Heer,
UEd's Dw. Dienaren,

J J Proctor, M. P.	I D Krige
J S Marais, M. P.	W P Retief
T. Roos, Sen.	J H L Minnaar
I A Roos, Sen.	P J Wessels
T. Roos, Jun.	J A J Pickard
J J L. Roex	J N Koopp
A M de Villiers	H J Dempers.
G J Malherbe	J O. Nekkerk
J R de Villiers	I J van Spuy
D F Marais, D.zn.	Chris. Moll
D J A v. d. Spuy, M.zn.	A J Brink
P J Malherbe, G.zn.	F du V Rossouw
A J Marais J zn.	J J de Villiers, Jzn.
A B de Villiers, P.J.zn.	E A G de Villiers
I. I F. Le Roex,	D F de Villiers
P H Faure	G J Hugo
B P Perold	J J du Plessis
B P du Plessis, Jun.,	N Rousseuw
H J Hugo	J F B Page
J F Minnaar	O G de Villiers
Chas. C A de Villiers, Jr.	Boerj. Fismaller
Johs. Basson	A P W Immelman
A J Louw	D D Smal
I D Meyer	P J Bignaut
I F P Perold	J A Louw
H A Gildenhuys	D H Woudberg
C A de Villiers	I J Marais, Dzn.
D J Immelman	P J Minnaar
I D de Villiers, Jun.,	P v. Le Roex
J P Retief, Pzn.	A A v. Nierop, Jun.
O T de Villiers, Jun.	C Wahl
Jm. D de Villiers	J H Hofmeyr
J J van Niekerk	D J du Toit
F J Retief, Pzn.	D G Fourie
P J Retief, Wzr.	J J Louw, Azn.
J M van Niekerk	J D Malan
J J Le Roex	A A v. Nierop
J J Le Roex, Jzn.	P de V Mare, Sen.
L J Brink	A C du Toit
D G de Villiers	A B de Villiers, APzn.
J P G Foster	A A Faure
A B de Villiers, Azn.	D J du Plessis
H J v. d. Spuy, Dzn.	Jac. D Bez
I S Joubert, D.zn.	J J Joubert
J J Haupt	Jacs. J Marais
J E C de Boer Mazier, LLD	J J L Ma
D P de Villiers, Jzn.	S J F v. P
D D Marais, Dzn.	Jacs. J Marais
J W Marais	J H Bez
J H de Villiers, J Jzn.	D J A de Villiers
F H Vorsteedt	W A Kruge Pzn.
C F Beyers J Dzn.	J H Krig
Jac. P du Pré	B B W
I H du P	T J Hitchcock
S O v. Niekerk	A B Malan
H P Beyers	J H S de Villiers
P Wandenburg	J. J F Le Roex, Jzn.
H O van Niekerk	J H Bignaut
D J V du Pré	Js. Bignaut
J J du Pré	J S Hamman, J P
J J Le Roex, Jun.	J S Hugo
P J J Malherbe	D Hugo
A J Bresler	J P Kotze de Villiers
I J Rossouw	J S Nau
S P du Toit	P J de P Le Roex
M C de Villiers	J P Kr Sen.
P J Marais, Jzn.	J P Steyen
J H Bignaut, J Hzn	J P Hugo
J A Bezuidenhout	D H J uhert
J J Jun.	J D Le Roux
J W Meyer	D M Le Roex
F F Retief	T F de Villiers
J J Minnaar	A P Hugo
P W de Villiers	J J P
P C Le Roex	D J Pe
C J T De la Harpe	G J Hugo, Dzn.
B J Solomon	J P Le Roux
I P L v. Blerk	E C Le Roux
I A de Villiers	A P de Villiers
C J Solomon	J C Le Roux
P A Combrink	A de Roux
P J Marais, J Nzn.	P A de Roux
F J Retief, Pzn.	B J Solomon
M C V Thom	J J A Marais
J F Bauertman, Jun.	J G Hugo
J S de Villiers, A Mzn.	D J Le Roux
C C A de Villiers, Jzn.	P E Roux
B A J de Roubaix	J P Roux
J P Toerien	A J Roux
P J S du Toit	J Hugo, J zn
W F Uys, Sen.	J P Krige, Jr
D J Theunissen	A J de Roux
A J Marais, J Nzn.	H L Pepler
M Smuts du Toit	H L Pepler, P zn
	A H de Roux, Sr.

Stellenbosch, 12 Mei, 1877.

Den We Edelen heer PIETER MARAIS,
Kaapstad.

WEL-EDELE HEER.—Wij, Ondergeteekenden, Kiezers van de Afdeeling Stellenbosch, verzoeken UEdele u Kandidaat te stellen ter aanvulling van de vakature in den Wetgevenden Raad, ontstaan door het overlijden van den WelEdelen heer DANIEL CLOETE.

Indien gij uwe toestemming verleent, zullen wij onzen invloed aanwenden uwe verkiezing te verzekeren.

Wij hebben de eer te zijn

P W J Bosman	P Hendrickse
J D Krige, Sen.	A J Dorp
H L Neethling, Jcs., MP	G Cochrane
D W J Ackerman	A J de Kock
C M Neethling	J S J le Roux
W A Krige	D F Naude
J van der Bijl, Json	D J Hofmann
N J Hofmeyr	W Eager
A J Roux	J Steyn
S J V Viljoen	J D Joubert
Thos J Martinson	J J Delport
G J Krige	J P Hugo
P J Louw	J C Neethling
J J de Villiers	C A M
P J le Roux	W J Bignaut
J P Esterhuyen	T F M
C Bresler	J W B Roux
F W B de Villiers	G S N
C F Gie	J J P du Toit
J W Hauptfleisch	G W Beyers
P W Immelman	P Brockhoff

P B M
John Murray
A S
C
P K
W G
J P R
P J R
P de W
D F S
J P Roux Jzn.
D J K
T J R ux

D J Naude, Dzn.
W A Bosman
C Louw
A N R
J D Lombaard
A Meyers
G J Meyer
H N de Es
C
Hoogerhuisch
J P Bosman

ANTWOORD.

Kaapstad, 5 Junij 1877.

Mijne Heeren,—

Ik heb [illegible] uwe vereerende R[illegible] dankzeg[illegible] ik voldaan h[illegible] de hoogste [illegible] zal kunnen [illegible] zitting [illegible] niet [illegible] Ik zal [illegible] uwe [illegible] af te wijzen, indien er [illegible] stelling were, en dadelijk te verzetting [illegible] stens te [illegible] zijde bekend te [illegible] Kantoor [illegible] Zoodra [illegible] als [illegible] Kommissaris [illegible]

Kaapstad, 4 Junij 1877.

Aan de Ed. J. C. MEERING,
Kommissaris Secretaris

Mijnheer,—

Ben ik juist [illegible] dat ik er buiten mij [illegible] over [illegible] van den Ed. Heer DANIEL CLOETE, [illegible] niet op [illegible] den mijnen [illegible] hoogen [illegible] mij bij deze [illegible] nomineer ik mijn vriend, [illegible] kennis hebbende, te zijn, [illegible] zoodat zoo [illegible] gewest, ware er meer dan een persoon [illegible] genomineerd.

Ik heb [illegible] te zijn,

Mijnheer,

UEdele Dw. Dienaar,

P. MARAIS.

[illegible] ontvangen [illegible] antwoord van uwen [illegible] van heden [illegible] te zeggen, dat [illegible] gevoelen [illegible] vergezeld, [illegible] Wet [illegible] nominatie [illegible] Kandidaten van den Wetgevenden Raad [illegible] verrijden van wijlen [illegible]

Ik [illegible]

CHAS. MILLS.

[illegible] het misverstand [illegible] jou wegens [illegible] Kandidaat ben [illegible]

Ik [illegible] vrouwen in mij gesteld [illegible]

P. MARAIS.

C. RITTER,

St George's straat, No 15, Kaapstad.

BEFFY VERKOOPEN TE [illegible]

TWEEHONDERD KAPPOENEN [illegible]

Tafel [illegible] Dames [illegible]

Wed[illegible] Heer, Hoek, Gt. Long

[illegible]

Pendrek, Glazen, Wandklok, Naaldwerk

Sewing [illegible]

Schoo[illegible]

Hoogerhuisch [illegible] van bekende

WAGENMAKERSPRUIT

PUBLIEKE SCHOOL,

DISTRIKT WORCESTER

DE Ondergeteekende geeft de vrijheid, aan de Ouders van [illegible] bekend te maken, dat [illegible] Woensdag, in verband met [illegible] bij [illegible] Kantoren [illegible] tegen £24 per jaar voor [illegible] en £18 voor [illegible]

Voor [illegible] kan men zich bij

C. J. C. GIE.

WEGGELOOPEN:

VAN [illegible] van [illegible] STEIN, Groote Zuid-straat, Stellenbosch, een [illegible] Schuitje [illegible] Vrienden en [illegible] aan de [illegible] J. M. M. BASSON, Kaapstad. [illegible] zijn moet komen aanloopen.

ZUID AFRIKAANSCHE

Wijnbouwers-Vereeniging

(BEPERKT).

ENGELEBRECHTSDORP [illegible] Overeenkomst [illegible] Vereeniging zijn thans [illegible]

[illegible]

J. J. [illegible] Paarl,
J. C. [illegible]
J. [illegible]

[illegible]

[illegible] Kantoor
[illegible] of
[illegible] Secretaris
of [illegible] A

S. J. G. JONES, Secretaris.

Crewes Gebouwen, Kaapstad, [illegible] Mei 1877.

EXECUTEURSKAMER

VERKOOPING

VAN

KOSTBAAR VASTGOED,

AAN

DRIEANKER-BAAI.

DE Directeuren van de Executeurskamer, behoorlijk gemagtigd door Mejuffrouw de weduwe W. P. VAN NIEKERK JOUBERT, zullen op de plaats zelve doen verkoopen,

Op Woensdag, 2 Julij a.s.,

TEN ELF URE V.M.,

tenzij te voren uit de Hand verkocht,

De welbekende en gewenschte woning, gelegen aan Drieanker-Baai, nabij het Flash Lichthuis, zeer geschikt voor een Privaat Logieshuis, bevattende groote en luchtige Kamers, Keuken, Dispens, enz. Bovengenoemd Eigendom is gelegen op een van de gezondste plekken, heeft een onafgebroken uitzigt op de Zee en is te goed bekend om eenige verdere aanbeveling te behoeven. Het wordt nu bewoond door Mej. de weduwe JOUBERT.

Te zelfder tijd is bovengenoemde Woning uit de Hand te Koop en kan dagelijks bezigtigd worden (Zondags uitgezonderd) tusschen 2 en 5 uur.

Aanzoeken worden ingewacht zoowel aan het Kantoor der Kamer als bij de Eigenares.

F. J. BROERS, Secretaris.

Kaapstad, 5 Junij 1877.

Kennisgeving

AAN WIJNBOEREN.

J. LEIBBRANDT & CO.

88, LOOPSTRAAT, KAAPSTAD,

KOOPEN WIJN EN BRANDEWIJN

TEGEN MARKTPRIJS.

Kontante Betaling bij Aflevering

TE KOOP:

Nieuwe en Gebruikte Stukvaten en Rijders,

OM bijzonderheden vervoege men zich bij den Afslager, den heer J. J. HOFMEYR, in de Houtstraat.

ZUID AFRIKAANSCHE

Wijnbouwers-Vereeniging

(BEPERKT).

AANDEELHOUDERS wordt herinnerd, dat de Vereeniging niet kan worden geregistreerd, tenzij de inleg van een pond per Aandeel is betaald, en dat geen inteekenaar, die niet heeft betaald, zal geregtigd zijn, op de geadjourneerde vergadering te stemmen op den 13 JUNIJ e.k., daar zij geen Aandeelhouders zijn. Het is daarom hoogst noodzakelijk, dat de inteekenaars dadelijk de op hunne Aandeelen verschuldigde bedragen betalen.

ALFRED JONES, Secretaris.

J. H. ROSE,

(VOORMALIG MARAIS),

Boekhandelaar, en, 45, Langestraat, Kaapstad,

HEEFT ontvangen eene groote verscheidenheid uitgezochte Hollandsche Boeken, geschikt voor Zondagschool Bibliotheken.

Schrijfbehoeften, Almanakken. Prachtige Wereldkaarten, enz. te koop.

ZONDAGSCHOOLLESSEN

OVER

Het Leven van Christus,

DOOR A. MC'GREGOR.

DIT BOEKSKE is thans van de pers en verkrijgbaar bij

J. C. JUTA,
Kaapstad.

OVERLEDEN, in den ouderdom van veertien maanden, JOHANNA SOPHIA WILHELMINA, geliefd dochtertje van

HUGO H. VAN NIEKERK.
MAGDALENA E. VAN NIEKERK,
Geb. NEETHLING.

Rondeboogte, Koeberg,
5 Junij 1877.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

June 3—Dunrobin Castle, CRMSt, 1,784 tons, M P Webster from Algoa Bay to this port, with general cargo —Anderson & Murison, agents.

3—Green Jacket, sh, 1,054 tons, A Donaldson, from Cardiff 23rd March to this port, for orders —G Thompson, Jun. agent.

3—Hidalgo, bk, 257 tons, J William, from Newport Mon. 3rd March, to this port, with railway material.

3—Margaretha, Ger 3-mstd sch 240 tons, F D Duit, from Rio 10th May, to this port, with cargo coffee.—J Searight & Co, agents.

4—Florence, CRMSt, 382 tons, J B Harrison, RNR, from Natal to this port, with general cargo —Anderson & Murison, agents.

4—Sir Robert McClue, bg, 197 tons, W Edwards, from East London to Guam, in ballast. Put in for repairs.—Wm. Anderson & Co, agents.

4—Mary Ann, sch, 81 tons, W Reimer, from Algoa Bay to this port.—Barry & Nephews, agents.

TABLE BAY.—SAILED.

June 1—Adele, Ger sch, to Port Alfred.
2—Barso, Dan sch, to Algoa Bay
2—Harrowby, bk, to Barbadoes
2—Louis Alfred, sch, to Walwich Bay
2—Stettin, CRMSt, to Natal &c.
2—Hopefield Packet, sch, to Bergriver.
3—Taymouth Castle, CRMSt, to Saldanha Bay.

MAANSVERANDERINGEN.

Junij 11, Nieuwe Maan, 3u. 46m. namiddags.
Junij 18, Eerste Kwartier, 7u. 38m. voormiddags.
Junij 25, Volle Maan, 6u. 7m. namiddags.
Julij 3, Laatste Kwartier, 10u. 16m. namiddags.
Julij 10, Nieuwe Maan, 11u. 2m. namiddags.

MARKTPRIJZEN.

Van 2 tot 5 Junij 1877.

	£	s.	d.		£	s.	d.
475 bs. [illegible] per 3 bus.	0	10	0	—	1	12	0
½ leg. Brandewijn, per leg.	13	10	0	—	13	10	0
120 lb. Boter, per lb.	0	2	6	—	0	3	0
Eenden, per stuk	0	2	6	—	0	3	0
Eijeren, per 100	0	15	0	—	0	19	0
4 vr Havergerv, per 100 lb.	0	6	1	—	0	7	10
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	0
16 zak. Kaf, per 16 zakken	1	17	0	—	2	7	0
27 bs. Mielies, per 3 bs	1	0	0	—	1	2	6
175 bs Uijen, per 3 bush.	0	10	0	—	0	12	0

Zaturdag,	2	Junij	2	Wagens	14	Karren.
Maandag,	4	do.	1	do.	0	do.
Dingsdag,	5	do.	11	do.	12	do.

NIEUWE MARKT.

	£	s.	d.		£	s.	d.
Aardappelen per bush.	0	16	6	—	1	7	0
Amandelen, Gedr., per lb.	0	0	2	—	0	0	2½
Appelen per 100	0	1	1	—	0	6	10
Azijn, per half-aam	0	12	0	—	0	13	6
Beet per, bos,	0	0	1½	—	0	0	2
Bloemkool	0	0	5	—	0	0	7½
Boter, per lb.	0	3	1	—	0	3	5
Bottong, per stuk	0	1	0	—	0	1	3½
Eenden, per stuk	0	3	0	—	0	3	1
Eijeren, per 100	1	0	0	—	1	10	0
Ganzen, per stuk	0	3	6	—	0	3	9
Granaatappelen per 100	0	4	0	—	0	4	0
Guavas	0	0	7	—	0	2	6
Gedroogde Vijgen, per lb.	0	0	5	—	0	0	5
Hoenders, per stuk	0	1	6	—	0	2	3½
Kool, per stuk	0	0	1½	—	0	0	3
Kalkoenen	0	4	9	—	0	9	3
Limoenen, per 100	0	1	6	—	0	2	0
Mispels, per 100	0	0	4	—	0	0	7
Naatjes, per 100	0	2	3	—	0	2	7
Patatten, per 3 bs.,	0	6	0	—	0	6	10
Peren, per 100	0	1	6	—	0	3	2
Pompoenen, per stuk	0	0	3	—	0	1	1½
Peterselie	0	0	2	—	0	0	2½
Rozijnen, per lb.	0	0	2	—	0	0	2½
Tamatos	0	1	3	—	0	3	2
Varkens, speen	0	4	0	—	0	5	7
Uijen, per mud	0	12	6	—	0	16	0
Witte Wortels	0	0	1	—	0	0	2½
Wortels, per bos	0	0	1	—	0	0	1½

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN.

DOOR DE VOS EN THERON.

Junij 9.—Worcester, Ossen, van M. P. van Bakergem.

Junij 22.—Worcester, Ossen, van L. S. Erasmus.

DOOR J. W. MOORREES JR. EN CO.

Junij 9.—Hopefield, Vee en Losse Goederen, van Richard Abel.

Junij 9.—Hopefield, Losse Goederen, van Richard Abel.

Junij 8.—Klipheuvel, Losse Goederen, van C. V. de Villiers.

DOOR H. CARSON.

Junij 14.—Ceres, Vee en Losse Goederen, van Ludwig Wiener.

DOOR P. J. DE JAGER.

Junij 29.—Beaufort West, Losse Goederen, van F. J. Fischer.

DOOR J. J. HOFMEIJR.

Junij 8.—Klapmuts Station, Ossen, van Combrink en Ross.

DOOR DE VILLIERS, FAURE EN CO.

Junij 14.—Klein Drakenstein, Losse Goederen, van A. P. Retief.

VASTE GOEDEREN.

DOOR J. W. MOORREES JR. EN CO.

Junij 15.—Malmesbury, Vaste Goederen, van O. P. Nilson.

DOOR P. G. VAN ZIJL.

Junij 21.—Montagu, Vaste en Losse Goederen, van T. A. du Plessis.

SCHUTVERKOOPINGEN.

Door de Schutmeesters en op de plaatsen en dagen als ondergemeld, zal verkooping worden gehouden van vee als volgt:—

Junij 13—H. J. Kriel, Robertson:—Een zwarte Vaars, bijna twee jaar oud, met drie witte plekken op de regterzijde.

Junij 19—A. B. de Villiers, A.C.zn., Groot Drakenstein:—Twee Ezels, een donkerbruine Merrie, met een valen bek en vale pens, oud; en een lichtbruine Ruin, mager en oud, zonder merken.

Junij 29.—D. L. Ehlers, Zoovoorbij, wijk 24 Rivieren,—twee Ossen, een vaalbonte gemerkt linkeroor stomp, regteroor winkelhaak van achteren, slip van voren en een zwarte Os met een witte kwast, linkervoorpoot wit en een witte streep achter het regterblad, gemerkt linkeroor lelie, regteroor stomp en een halvemaan van voren.

Junij 30.—Robert D. Wicomb, Matjesrivier, Cango, distrikt Oudtshoorn,—een muiskleurige Muilezel, geen merken, gebrand op regterzijde van nek.

Junij 30.—Alex. Meijer, Ruiterskraal, afdeeling Mosselbaai,—een roodbonte Os, omtrent vijf jaar oud, gemerkt linkeroor stomp en scheur, regteroor winkelhaak van voren; alsook een zwarte Afrikaansche Bul, omtrent vijf jaar oud, regteroor snee van achteren, linkeroor drie sneedjes, kale plek op den rug.

GETROUWD.

In de Ned. Geref. Kerk, op Maandag, den 4 Junij, door den Wel-Eerw. heer G. W. Stegmann, jr.:—De heer Willem Helperus Laurens Pieterse, met jongejufvr. Johanna Christina Petronella Dantu.

GEDOOPT.

In de Ned. Geref. Kerk, op Zondag, den 3 Junij, door den Wel-Eerw. Dr. W. Robertson:—Eene dochter van den heer Marthinus Laurentius Neethling, met name Jeanne François Elizabeth. Een zoon van den heer Adriaan Johannes Jacobus Hegers, met name Adriaan Johannes Ter Hoeven. Een zoon van den heer Joseph Johannes Fourie, met name Daniel Wilhelm. Een zoon van den heer Anthony West, met name James Adolph.—Bij de Engelsche dienst, door denzelfden Leeraar:—Een zoon van den heer Thomas Michael William Hoare, met name Louis George.

OVERLEDEN.

Junij 2.—Mejufvr. Caroline Assue, weduwe wijlen den heer William Gillmore, oud 52 jaren en 2 maanden. 3.—De heer Daniel Gerhardus Ziedeman, oud 60 jaren en 4 maanden.

De Zuid-Afrikaan.

KAAPSTAD, WOENSDAG, 6 JUNIJ, 1877.

DS. STEGMAN'S BEROEP,

Ds. Stegmann, de eerste predikant van de Ned. Geref. gemeente te Kaapstad, is, naar in de vorige week werd gemeld, beroepen te George. ZWEerw. gewaagde daarvan bij de ochtendbeurt, die hij Zondag ll. vervulde in de Breestraatsche kerk, en deed daarbij uitkomen, hoe zeer het feit, dat hij te George eene eigene gemeente zou hebben, hem derwaarts trok, hoewel hij tot nog toe geen besluit had genomen betreffende het beroep. Ter Kerkeraads-vergadering van Maandag werd een brief voorgelezen van ZWEerw., waarin hij kennis gaf van het door hem ontvangen beroep. Daarop werd met eenparige stemmen eene resolutie aangenomen, ongeveer van den volgenden inhoud:—

"De Kerkeraad geeft zijn leedwezen te kennen, dat Ds. Stegmann in de moeijelijke positie gebragt is om eene keuze te doen tusschen het blijven in en verlaten van deze gemeente.

"Daar de omstandigheid dezer gemeente van dien aard is, dat ZEw's diensten voor alsnog niet kunnen worden gemist, en het vele nuttige, door hem hier begonnen en tot stand gebragt, alsook de belangen van de Kerk in het algemeen wegens de verschillende pligten, hem door de Synode opgelegd, veel schade zouden lijden door zijn vertrek, zoo vertrouwt de Kerkeraad, dat de Bestierder onzer lotgevallen het in zijn hart moge geven, hier te blijven. De Kerkeraad wenscht verder ZEw. van de liefde en hoogachting te verzekeren, welke de leden hem tot hiertoe hebben toegedragen, en vertrouwt, dat de band tusschen hem, den Kerkeraad en de leden der gemeente door zijn blijven versterkt moge worden."

Toen deze resolutie hem werd medegedeeld, herhaalde Ds. Stegmann, dat hij gaarne eene gemeente had, welke hij alleen zoude bedienen, maar voegde daarbij, dat er veel was dat hem aan Kaapstad bond.

Wij gelooven dat er geen gemeente-lid is of hij stemt in met het Kerkeraads-besluit. Een ieder, die Ds. Stegmann gedurende zijne ambtsbekleeding te Kaapstad heeft gadegeslagen, zal erkennen, dat de gemeente veel door zijn heengaan zou verliezen. Naauwelijks meer dan jongeling zijnde, werd hij tot het moeijelijke werk te Kaapstad geroepen. Hij wist echter, terwijl hij altoos manmoedig voor zijne gevoelens uitkwam (en niemand had er meer besliste gevoelens dan hij), terwijl hij nimmer den strijd ontvlugtte waar hij tot strijden geroepen werd, en terwijl hij alle populariteitsbejag vermeed, de achting van een ieder en de liefde van velen te winnen. Zelfs zij, die van hem in sommige opzigten verschillen, zullen erkennen, dat, terwijl hij zich op velerlei wijze in de bresse stelde voor de belangen van opvoeding, zending en het Christendom in het algemeen, hij nimmer vergat hetgeen hij verschuldigd was aan de tegenpartij, en in al zijn doen en laten toonde een "Christian gentleman" te zijn. Terwijl wij weten dat zijn werk te Kaapstad verre van ligt is, willen wij hopen, dat Ds. Stegmann vrijmoedigheid zal gevoelen om te blijven, waar hij zoo veelzijdig nuttig is en reeds zoo vele liefdeblijken mogt ondervinden.

DE TRANSVAALSCHE ANNEXATIE.

De Kaapstadsche Kamer van Koophandel heeft, na twee maandelijksche zittingen aan de zaak besteed te hebben, besloten (met 7 tegen 5 stemmen), dat de annexatie van de Transvaal voordeelig zal zijn voor den handel van Zuid Afrika. Tot deze flaauwiteit geraakte eene Kamer, die door haren Orateur General—den heer Goodliffe—wordt bestempeld als het verlichte ligchaam in de hoofdstad. In de woorden van den heer van de Sandt de Villiers—die den vijand manmoedig in diens eigen sterkte bestookte—heeft zoo groote berg zelden zoo kleine muis te voorschijn gebragt. Het onbesliste der resolutie bewijst, dat zelfs onze Engelsche kooplieden zich niet geheel kunnen onttrekken aan de publieke opinie, maar de scherpe punten hunner bewondering van Sir T. Shepstone's doen hebben moeten laten afronden door de scherpe veroordeeling, welke 's ridders handelwijs aan den kant der Afrikaansche bevolking ondervindt.

Die veroordeeling werd, niet al aarzelende en schoorvoetende, maar in de allerbesliste bewoordingen uitgesproken op de Paarlsche vergadering van Zaturdag ll. Zoowel de resoluties daar genomen, als de aanspraken daar gehouden, en vooral die van den heer Faure en Ds. du Toit, zullen veel er toe bijdragen om Lord Carnarvon te overtuigen, dat de annexatie van de Transvaal een even groote flater is, als die van de Diamantvelden in lateren tijd erkend werd te zijn geweest. Het is wèl, dat speciaal de aandacht werd bepaald bij het feit, dat dat deel der Transvaalsche bevolking dat tegen de annexatie is, thans geen orgaan heeft om zijne ontevredenheid lucht te geven. Het is aan dit gebrek te wijten, dat sommige der Engelsche bladen het hebben kunnen laten voorkomen, dat de boeren als een eenig man ingenomen zijn met de verkrachting hunner onafhankelijkheid, hoewel (naar de deputatie, die gisteren naar Engeland vertrok verzekert) 5,000 der 6,000 stemgeregtigde burgers zich tegen het Engelsche bewind hebben verklaard, en er gewapende tegenstand zou zijn geboden, had de heer Burgers de aanvoerders der boeren niet bewogen, zich met een protest te vergenoegen. Trouwens, de waarheid-verdraaijing door de tegenpartij gepleegd kan *ons* niet bevreemden, die weten hoe zij gepoogd heeft den goedgeloovigen wijs te maken, dat ook de groote meerderheid der Westelijke Afrikaanders de annexatie toejuicht. Hare dwaling zal zij echter wel hebben ingezien, nu zij bevonden heeft, dat zij op hare contra-petitie schaars twintig Hollandsch Afrikaansche namen kon winnen.

LEENING.—De Stadsraad vraagt £10,000 als eerste gedeelte der leening voor een reservoir.

DE KAAPSCHE HANDELSBANK heeft eene filiaal te Stellenbosch gevestigd.

TE QUEENSTOWN zijn overvloedige regens gevallen, juist in tijds om de te velde staande gewassen te redden.

TENDERS.—De Resident-Magistraat van deze stad vraagt tot 12 dezer tenders voor verschillende leverantien ten dienste van de politie alhier.

PLOTSELING OVERLIJDEN.—De heer H. W. Bloxam, klerk bij den C. C. en R. M. te Uitenhage, is, terwijl hij op het kantoor te werken zat, eensklaps overleden. Hij was niet heel sterk en leed aan eene hartkwaal.

DE WETGEVENDE RAAD.—De heeren P. Marais en Melck zijn genomineerd voor den vakanten zetel in den Wetgevenden Raad, waarvoor de verkiezing zal plaats hebben op 20 dezer.

PRESIDENT NOCH EENIG ANDER VRIJSTAATSCHE AMBTENAAR zal eene ridderorder of eereteeken van eene vreemde mogendheid mogen dragen zonder consent der Wetgeving. Dat heeft de Volksraad laatst besloten.

GRAHAMSTAD.—Tot nog toe is er slechts één kandidaat voor de vakature, de heer Cron Wright, de rekwisitie aan wien 370 handteekeningen draagt. Men hoort niet meer opreken van Advokaat Stockenström.

DE HEER KAYS, eerste klerk op het Auditeurskantoor te Bloemfontein, is gecommitteerd ter teregtstelling wegens het zich toeëigenen en verkoopen van niet doorgehaalde zegels op dokumenten die in dat kantoor gedeponeerd waren.

PRINS ALBERT.—De *Beaufort Courier* verneemt als gerucht, dat een boer in het Prins Albertsche zijn "jongen" (bediende of zoon) heeft doodgeslagen met een paar navvy-laarzen. Het blad verzwijgt den naam, totdat het gerucht wordt bevestigd.

AANSTELLINGEN.—De heer C. Zulch Hitchcock tot waarnemend Veldkornet van de wijk Grootbergrivier in de afdeeling Piketberg gedurende de ongesteldheid van den heer Daniel Brink. De heer Francis Quinton tot pakhuismeester bij het partikuliere buskruidmagazijn van den heer R. Quinton, te Willowmore.

DE ANNEXATIE PETITIE.—De heer David Theron, van Wellington, verzoekt ons te melden, dat hij niet de ex-Landdrost van Harrismith is, die de petitie ten gunste van de annexatie der Z. A. Republiek heeft onderteekend. Die den heer Theron kent, zal wel weten, dat hij te veel een patriot is, om onder zulk een document zijn naam te plaatsen.

STELLENBOSCH. — DE WIJNBOUWERS-VEREENIGING.—Gelieve te melden in uw blad, dat eene Vergadering van Aandeelhouders, woonachtig te Stellenbosch, Somerset, Moddergat en Klapmuts, in de voorgestelde wijnmaatschappij gehouden zal worden op *Vrijdag den 8sten Junij, ten 10 ure*, in de Leeskamer te Stellenbosch, om de Akte van overeenkomst van genoemde Maatschappij te overwegen. —*Medegedeeld.*

MAATSCHAPPIJ VOOR DIAMANTGRAVEN.—Op 21 April ll. is te Londen geregistreerd eene maatschappij tot verdere ontginning van de mijn op Kimberley en elders op de Diamantvelden. De maatschappij stelt zich voor, te werken met een nominaal kapitaal van £1,000,000 verdeeld in 50,000 aandeelen, waarvan in de eerste plaats 30,000 zullen uitgegeven worden. De heeren D. P. Blaine en R. W. H. Giddy, welke laatste Koloniaal Thesaurier van West Grikwaland geweest is, behooren onder de oprigters.

BURGERSDORP, VRIJDAG.—Het doodvonnis is heden morgen ten 8 ure, in den tronk alhier uitgevoerd aan Badenhorst, die schuldig werd bevonden aan het vermoorden van den diender Clark. Hij wandelde geheel bedaard naar de galg. Op den platform zond de ongelukkige man een vurig gebed op, zoowel voor zichzelven als voor zijn moeder, besluitende met de aanwezigen toe te spreken, zeggende dat hij eene verdiende straf onderging, en hen vermanende om zich aan zijn voorbeeld te spiegelen. Hij was dadelijk dood.

KING WILLIAM'S TOWN.—Groote bezorgdheid hier wegens berigten van de bijna algeheele mislukking van den milie- en kafferkorenoogst in Kafferland, de Transkei en Basutoland. Men hoopt dat de Regering dadelijk aan het Parlement volledige rapporten zal voorleggen, en dat het Parlement middelen zal beramen tot voorkoming van een hongersnood en eene oorlogspaniek, die zeker binnen kort zal ontstaan. Op ééne plaats, waar gedurende vele jaren met gemak duizend zakken koren konden worden gekocht, heeft men slechts honderd vijftig verkregen.

ZWITSERSCHE EMIGRANTEN.—Met de *Edinburgh Castle* worden verwacht twaalf Zwitsersche huisgezinnen van den landbouwersstand. Grondeigenaren zullen nu de gelegenheid hebben, met deze nuttige klasse van menschen hun voordeel te doen, en het Gouvernement roept belangstellenden, die genegen mogten zijn, deze familiën op hunne plaatsen te vestigen, om, op zich met de voorwaarden waarop zij eene verbindtenis wenschen aan te gaan, tot den koloniale Secretaris te wenden. De namen van en verdere bijzonderheden omtrent die emigranten zijn te vinden in de *Gazette* van gisteren.

DE QUARANTAINE.—De *Argus* heeft vernomen dat een kist voorleden week in het dok drijvende werd gevonden, die, aan het douane-kantoor geopend wordende, bleek de kleeren te bevatten van den matroos die op de *Toymouth Castle*, aan de pokken was gestorven, en dat de kist Donderdag op last der Regering is verbrand. Het blad merkt aan, dat indien de stroom de kist, in plaats van als bij toeval in het dok te voeren, ergens elders aan het strand had gebragt, dezelve welligt zou zijn gevonden door een of ander strandschooijer, die de kleederen zou aangetrokken, de pokken gekregen en die door het gansche land verspreid hebben.

BANKNOTEN.—Wij vernemen dat de heeren Bradbury, Wilkenson & Co., van wier banknoten wij onlangs gewag maakten, als eene uitvinding die het namaken bijkans onmogelijk doet zijn, en wier advertentie in dit nommer verschijnt, door de Natalsche Bank belast zijn met de vervaardiging eener geheel nieuwe uitgave van noten, en dat door het Natalsche Gouvernement met dezelfde firma schikkingen getroffen werden voor het leveren van verbeterde traites en andere vormen voor de Thesaurie en andere departementen van dienst vereischt. De Stedelijke besturen van Pietermaritzburg en Durban hebben aan die firma ook nieuwe zegelstempels besteld.

UIT DE *Steijnsburg Times* nemen wij het volgende over:—Wij vernemen dat Ds. Pelser de beroeping naar Ventersburg heeft aangenomen.—Morgen zal er aanneming zijn bij de Gereformeerde gemeente.—Wij vernemen dat bij het e.k. Avondmaal bij de Ned. Geref. gemeente plannen gemaakt zullen worden om een leeraar te beroepen. Wij hopen dat de gemeente spoedig een vasten leeraar moge hebben, en wenschen haar dus alle succes met hare onderneming.—Wij hadden in deze week hier een mooijen regen en nog is het weer aan de lucht.—De heer James Shiels heeft bedankt voor de betrekking van Specialen Vrederegter te Ventersburg.

KERKZAKEN TE ALIWAL.—De plaatselijke *Post*, de mislukking der poging om de beide gemeenten te vereenigen mededeelende, zegt:—Wij wenschen de nieuwe gemeente van harte geluk met dezen uitslag. Immers zij heeft alles gedaan wat zij met billijkheid had kunnen doen, en meer dan men regt had te verwachten; zij is door de Synode erkend en staat *volkomen gelijk* met de oude gemeente, heeft een eigen leeraar en is zonder eenige schuld. De oude gemeente daarentegen heeft geen leeraar, en zal er ook nooit een hebben; het kerkgebouw is in een vervallen toestand, en er is bovendien nog een schuld van een paar Honderd Pond. Wij betreuren den afloop echter ter wille van de oude gemeente. Meer dan twee-derden harer leden zijn voor de Vereeniging, en verlangen dat er een einde kome aan de treurige verdeeldheid waaronder menigeen gebukt gaat. Maar dit alles helpt niet, de gansche gemeente moet bukken en buigen onder drie of vier personen die niet weten wat zij doen. Het wordt tijd dat de gemeente wakker worde en een beroep doe op den Ring. De Vereeniging toch moet en zal komen even zeker als de zon morgen op en ondergaan zal, en zij die er zich tegen verzetten stooten het hoofd tegen een muur en tergen enkel zich zelven. Acht fels raad zal te niet worden en de waarheid zal zegevieren.

WAAR BLIJFT HET GELD? Vraagt de *Uitenhage Times* en voegt er bij:—Wij hooren dikwijls verzekeren dat er in Port Elizabeth niet een enkele firma is, die in de laatste maanden geen geld verloren heeft. Zoo dat waar is, waar blijft dan het gelukkige individu dat een kredit op zijn balans kan aantoonen? Het geld moet toch ergens blijven.

WANDELSTOK-GEWEREN.—De heeren de Villiers & Co., te Uitenhage hebben een bezending van bovengenoemde vuurwapenen ontvangen. Deze hebben uiterlijk geheel het voorkomen van een wandelstok, maar in geoefende handen kan men er vogels mee doodschieten en een kogel tot op een afstand van een honderd yards zenden.

DE MALEIJERS in Uitenhage hebben in hunne moskee verleden week speciale diensten gehouden om te bidden voor de zegepraal der Turksche wapenen in den oorlog met Rusland. Zij maakten daarbij zulk een allerjammerlijkst gehuil, zegt de *Uitenhage Times*, dat wij liever te Port Elizabeth zouden willen wonen dan in den omtrek der Moskee. Bij de ontvangst van de laatste telegram per maalboot, maakte hen iemand wijs, dat de Russen 17,000 Turken gevangen genomen hadden en niet anders dan varkensvleesch te eten gaven. Op dat gerucht werden de diensten verdubbeld en het misbaar nam in ongehoorde mate toe.

VUURWAPENS EN AMMUNITIE.—In de *Gazette* van Vrijdag vindt men een Bill, den Gouverneur autoriserende den handel in vuurwapens en ammunitie, wanneer zulks hem raadzaam voorkomt, te verbieden in de gansche kolonie of eenig deel daarvan. Hij kan de uitreiking van geweren en kruid ook onderwerpen aan door hem noodig te oordeelen voorwaarden. Geen geweren of kruid zullen aan inboorlingen mogen worden verkocht, anders dan door personen, die daartoe verlof krijgen van den Koloniaal Secretaris of van den Secretaris voor Inboorlingzaken. Die de bepalingen der Bill overtreedt, zal zich blootstellen aan eene boete van niet meer dan £500 of aan harden arbeid van niet meer dan vijf jaar. Deze bepalingen zijn meer of min overeenkomstig de aanbevelingen der Verdedigingscommissie.

LANDBESPROEIJING.—In de *Gazette* van Vrijdag verschijnt het door de Regering beloofde ontwerp van Wet op de Landbesproeijing in deze Kolonie. Het is een zeer omvangrijk dokument, dat ongeveer der ien kolommen druks beslaat, bestaande uit drie en negentig artikelen, verdeeld in acht hoofdstukken, uit de opgave waarvan men eenigzins de strekking kan opmaken. Zij zijn: (1) Zamenstelling van Irrigatie-distrikten. (2) Zamenstelling en werkzaamheden van Irrigatie-commissien of besturen. (3) Algemeene magt en pligten dier besturen. (4) Magt dier besturen om belasting te heffen. (5) Dito om leeningen aan te gaan. (6) Irrigatie door partikuliere eigenaars. (7) Arbitrage. (8) Diverse bepalingen. Wij zullen in een volgend nummer een overzigt van den inhoud der bill opnemen.

VERMAAKS SCHEERSEL.—Waar men in de Oostelijke Provincie van Vermaaks wol hoort spreken, wordt dadelijk het denkbeeld van groote voortreffelijkheid er aan verbonden. De *Free Press* geeft eenige bijzonderheden van het scheersel, dat die heer in het laatste wolsaizoen van zijne schapen bekomen heeft: De geheele opbrengst was 50 balen vette wol, en woeg 21,000 lb.: die geheele kwantiteit was geschoren van 2140 schapen, waaronder 854 lammeren; dat geeft dus een gemiddeld gewigt van 6 lb. en 6 ons per vlies. De uitgezochte kudde gaf gemiddeld 11½ lb. wol van nog niet regt elf maanden groei. Onder die kudden waren verscheidene ooijen met lammeren bij zich en enkele van die ooijen bragten 19 lb. wol op en wogen met het vlies op zich 160 tot 171 lb. De plaats van den heer Vermaak legt 15 mijlen voorbij Molteno, aan den Bamboesberg, boven Dordrecht.

VALSCHE VOORSTELLINGEN.—De *Natal Mercury*, van 15 jl. ontleent het volgende aan de *Friend of the Free State* van 3 Mei [illegible]:—"Men zegt dat de zonen van Paul Kruger voor Britsch Bestuur in de Transvaal stemmen." Wij zijn thans, uit eene geloofwaardige bron, en wel door den heer P. Kruger in persoon, in de gelegenheid gesteld het bovenstaande tegen te spreken en wederom te bewijzen hoe de waarheid verdraaid wordt ten grieve van betrokkene partijen. De oudste zoon van den heer Paul Kruger is een jongman, omtrent 20 jaar oud, en zeer tegen het Britsche opperrgezag in zijn vaderland ingenomen. De broeder van den heer P. Kruger werd wel door Sir T. Shepstone overgehaald om te twijfelen aan het welslagen der ambassade naar Europa, maar hij is en blijft, niettegenstaande de pogingen van Sir T. Shepstone om hem te overreden, een getrouwe Republikein.—*Express.*

DWAZE GEWOONTE.—De schrijver van de "Weekly Notes" in de *Port Elizabeth Telegraph* bespot volgenderwijze de laffe naaperij van de Engelsche gewoonte—maar dit zegt hij er niet bij—om den titel van een man achter den naam van diens vrouw te zetten:—"Er moet toch iets aantrekkelijks in liggen om de echtgenoote te wezen van een plaatselijk Parlementslid. Bij het opnemen der namen van bezoekers op een levee, spreekt de Bloemfonteinsche *Express* van Mev. Merkel, L.V., Mev. Roux, L.V., Mev. Smit, L.V., L.V. nu, beteekent Lid van den Volksraad. Een van twee dingen nu, is duidelijk: of dat de wetgevende titel van den man volgens de wet op gemeenschap van goederen nu en dan gedragen mag worden—even als de broek—door de vrouw, of anders dat de leden van den Volksraad waarlijk en letterlijk—en niet enkel figuurlijk—oude vrouwen zijn. Wat is nu waar? Wij wachten op een antwoord."

SOMERSET WEST STRAND, 1 JUNIJ, 1877.—Het weder is hier den laatsten tijd zeer ongunstig geweest, vooral voor de strandbezoekers, die hier van verschillende plaatsen zijn opgekomen, om rust en de versterkende zeelucht te genieten. Den laatsten nacht heeft het weder erg geregend. Heden morgen omstreeks zes ure viel een gevel van het huis, nu bewoond door den heer Roux, van Stellenbosch, ommverwachts neder; en twee kleine gekleurde jongens die rustig lagen te slapen, werden geheel er onder bedolven. Men dacht dat zij waren gedood, doch wonderlijk genoeg, beiden werden er levend uitgehaald. De eene was ongedeerd, de andere slechts een weinig bezeerd.—Eene kapkar van den heer Roux, zoo goed als nieuw, werd mede begraven en geheel verpletterd.—De schaarlakenkoorts heeft ook hier hare verschijning gemaakt. Voorleden week is een kind er aan gestorven.—Terwijl bovenstaande werd geschreven is ook een gedeelte van het huis bewoond door den heer Roux, van Eerste Rivier, gevallen. Het regent nog, en iedereen staat angstig zijn eigen huis te beschouwen. Vlugt dus maar waarheen gij wilt, kwellingen en bezorgdheid hebt gij overal.—*Correspondent.*

GEEN CONFEDERATIE.—Gelijk te verwachten was heeft de Vrijstaatsche Volksraad geweigerd, het permissieve confederatie-voorstel van Lord Carnarvon aan te nemen. De resolutie daaromtrent door den heer J. de Villiers voorgesteld, door den heer J. J. Venter gesecondeerd en door den Raad [illegible], luidt volgens telegraphische [illegible]:—"De Volksraad van den Oranje Vrijstaat, kennis genomen hebbende van paragraaf 2 der redevoering van ZHEd. den Staatspresident, en van de depêches van 14 December 1876 en 12 April, 1877; als ook van de Bill tot Confederatie van de Kolonien en Staten van Zuid Afrika, gezonden aan deze Regering door den Edelen Graaf Carnarvon, en overtuigd zijnde dat Zijner Ed. lordschaps [illegible] aan dezen Staat om zich bij de Unie aan te sluiten, zoo als die door de bill wordt voorgesteld, werd gedaan met de beste voornemens, verklaart, evenwel: Dat het kostbaar juweel, dezen Staat aangeboden door Hare Majesteiteit de eerbiedige Koningin van Groot Brittanje, t.w. de onafhankelijkheid der ingezetenen, door dezen te hoog wordt gewaardeerd, dan dat zij gemakkelijk daarvan zouden willen scheiden. De Raad, bovendien, gebonden door eed en pligt aan zich niet aansluiten bij eene Unie, waarin [illegible] Staat zijn onafhankelijkheid zoude moeten prijsgeven, maar verklaart gewillig en bereid te zijn, zoo als hij tot nog toe was, om het bestaan te bevorderen der goede verstandhouding tusschen Hare Britsche Majesteits Regering en [illegible] Staat, en [illegible] zoo verre als over en weer [illegible] dezen Staat, bevorderlijk van de [illegible] belangen van Zuid Afrika."

DE SCHAATSENBAAN te P[illegible] druk bezocht [illegible] schouwd [illegible] ming te zijn. [illegible] stad opgerigt? [illegible] schaatsenrijden een even [illegible] ligchaams-beweging.

EEN BEDRIEGER.—Het Steijnsburgsche [illegible] haalt het volgende:—Op zeker [illegible] loopen week kwam een jonge man [illegible] Van Heerden op zijne plaats [illegible] Maraisburg. Deze vraagde hem, wie [illegible] "Wolter," antwoordde de jonge man, en gaf met een de namen zijner ouders op. Van H[illegible] voort: "jonge man, uwe ouders [illegible] burg gezien en zij zijn mij bekend als [illegible] lieden, en hoe loopt zij te voet?" [illegible] fatsoenlijk, ik ben een [illegible] naar Queenstown geweest [illegible] ik mijn paard [illegible] "Ja, mijn zaal is mij te zwaar [illegible] heb ik het op weg achter gelaten." [illegible] de jonge man door den heer van Heerden [illegible] genomen en goed onthaald. [illegible] gen liet de heer van Heerden zien [illegible] reden en gaf hem zijn paard, zaal [illegible] Steinsburg. Maar [illegible] van Heerden den volgenden dag dat W[illegible] paard verder gaat dan naar Steijnsburg [illegible] werd laatst gezien op weg naar [illegible] wordt door den heer van Heerden nagevolgd.

PRESIDENT BURGERS.—Voor een paar weken werd ons te Kaapstad verteld, dat [illegible] wegens het verlies van zijn ambt [illegible] sche van de Britsche Regering [illegible] goeding zou erlangen. De [illegible] geschieden in den vorm [illegible] tant, de ander als [illegible] Daar wij geene bepaalde [illegible] konden vinden, maakten wij daarvan [illegible] in ons blad. Nu echter wordt het [illegible] de *Diamond News* van 24 Mei [illegible] van 's heeren Burgers's passaat [illegible] —"Hij vertrok gisteren. Hij [illegible] goede gezondheid te verkeeren. Men zegt [illegible] als President van de Transvaal [illegible] pensioen van £750 per jaar, maar [illegible] deeling moet met [illegible] Wij herhalen deze laatste waarschuwing [illegible] zijn ambtstermijn als President [illegible] toen de Transvaalsche annexatie [illegible] geen sprake zijn van den heer Burgers [illegible] verleenen wegens ambtsverlies. Aan elk [illegible] hoe groot of gering ook, den heer Burgers [illegible] Britsche Regering toegestaan zullen [illegible] verkaringen worden gehecht, welke [illegible] vereerend zullen zijn. ZH.E. zal wel niet [illegible] zijn, de handen onder zoodanige omstandigheden [illegible] Britsch goud te bezoedelen.

DORDRECHT, 26 MEI 1877.—De gelegenheid [illegible] op het dorp ll. Zaturdag [illegible] Confederatie, de Permissieve Bill [illegible] Akte, de Onbeheerdeswet, enz. [illegible] De heer H. Hartog [illegible] [illegible] het verzoek [illegible] Bill [illegible] de Grensdistrikten [illegible] het Gouvernement [illegible] Parlement in het Oosten [illegible] de heer Karel Werner [illegible] van Confederatie [illegible] "Dat deze vergadering [illegible] Confederatie van al de Zuid-Afrikaansche [illegible] [illegible] de heer Bradfield [illegible]

Produktenmarkt te Port Elizabeth.

[illegible]

... Schoon er vele waren, vonden nemers [illegible] ... Eerste kwaliteit ging [illegible] ... Kalfsvellen waren 11d. ... Een groot perceel horens ... werd voor 8d. het stuk genomen; ... Hoewel veel lager ... zijn deze noteringen toch ... middelmatige.

... wol op de markt van Donderdag ... 120 balen, terwijl er 34 onverkocht bleven ... was dus niet groot. Ook was er ... de slechte tijdingen uit Engeland ... integendeel de prijzen liepen ... bijzonder gedrukte ... Bovendien waren de aangeboden per... groot gedeelte van minder goede ... meest tweede, ... 10½d. was de notering voor de beste ... en schoon; maar de rest was niet ... waard. ... massa uit vette, voor welke 6½d. de hoogste ... van 11 tot 3½d per lb. Denzelfden dag ... 10 balen en 5 zakken en opgehandeld. ... Ook dit artikel ... De beste ... de overige ... per lb., terwijl er een baal ... gen aan 1s.

Anti-Annexatie Vergadering aan de Paarl.

Deze vergadering werd volgens aankondiging ... [illegible]

[illegible]

... Lord Carnarvon ... het Britsche Parlement ... Harer Majesteits Speciale Commissaris ... de aanhechting van de Transvaal. ... [illegible]

[illegible]

annexatie te *betreuren*. Indien Zijn Lordschap in waarheid de aanhechting betreurde, waarom kon hij dan niet eenvoudig de daad herroepen, gelijk de Vrijstaat in 1854 aan de Boeren is teruggegeven?

Hierop vroeg de Voorzitter of de heer Rosenzweig ... om zijne resolutie met deze te vereenigen. ... bewillig... en dezelve door den heer Jacob Eksteen gesecondeerd zijnde, werd unaniem aangenomen.

Ds. S. J. du Toit, stelt nu voor:—

Deze vergadering betuigt hare hartelijke sympathie met hare broederen in de Transvaal, voornamelijk omdat het volk voor het tegenwoordige geen hoofd en geen orgaan heeft, en dus zwijgend zijne grieven moet dragen.

De voorsteller zeide dat deze de eerste politieke vergadering is, waaraan hij ooit heeft deelgenomen. En toch voelde hij zich niet verpligt eenig excuus daarvoor te maken. Aan elke politieke vergadering zou hij geen deel nemen, als zijnde buiten zijne roeping, doch deze was eene buitengewone gebeurtenis, eene daad was gepleegd zooals slechts zelden gevonden wordt in de geschiedenis. Bovendien is zijne resolutie niet zoozeer van politieken aard, doch had slechts ten doel eene stem van deelneming in het treurig lot onzer broederen in de Transvaal, uit deze vergadering te laten uitgaan; en deze was hem eene wezenlijke behoefte. Verder bedoelde hij met deze resolutie een paar verkeerde meeningen, die hier nog al enkele voorstanders vinden, te wederleggen. Meer dan een zegt: "De Transvalers zijn te vreden met de aanhechting, waarom moeten wij ons daarom bekommeren?" Spreker ontkende het dat de bevolking tevreden zou zijn. Men moest in aanmerking nemen, het volk had geen *orgaan* en geen *hoofd*, gelijk in de resolutie gezegd.

Geen orgaan. De *Volkstem* heeft geweigerd *Stem des Volks* te zijn, toen de burgers van Wakkerstroom verzochten, de besluiten, die zij genomen hadden op een publieke vergadering, te publiceeren. Er was in de Transvaal geen blad dat de zaak der oppositie opnam. Geen wonder dat zij dan moeten hooren dat het volk zoo bijster opgenomen is met de aanhechting!? Elkeen die bekend is met onze binnenlanden, wist hoe het er toeging; een paar Engelsche of Engelschgezinde vreemdelingen, of fortuinzoekers, maken een groot lawaai op de dorpen, de boerenbevolking daarentegen is stil van aard, zij zitten op hunne plaatsen; maar zij hebben toch hun gevoelen, en dat bewaren zij in hun hart; en komt gij bij hen, dan kunt gij het hooren. Nu vormt men eene kleine kliek op de dorpen, houdt vergaderingen, neemt besluiten, schrijft in de kranten, enz. en dat moet nu gelden als stem des volks!?! Het volk *is* er tegen. Waarom heeft Sir Theophilus niet, volgens besluit van den Volksraad, den volkswil geraadpleegd? Eenvoudig omdat hij wist dat—niet de meerderheid, niet de groote meerderheid zelfs, maar—de eigenlijke, de algemeene bevolking *tegen* aanhechting was. Getuigen de Memories vóór en tegen Confederatie in den Volksraad! Voor geteekend door een paar honderd, en tegen door 2500 burgers. En dat nog niet eens Annexatie, slechts Federatie en wel onder schoone voorwaarden. En dat, terwijl de memories vóór vroeger en beter gecirculeerd schenen. En dat, terwijl sommige der onderteekenaren van gemelde memories, o. a. te Zoutpansberg, blijkens berigten uit nieuwsbladen, verklaarden misleid te zijn bij de onderteekening en hunne namen wilden terugnemen. Het volk is er tegen. Laat Theophilus *nu nog*, na zijne tijdelijke opheffing der oorlogsbelasting, om het geld (en nog meer) later weer te vinden uit "toekomstige gewone belastingen," na zijn schoon en liefelijk "adres aan de Burgers," na de circulatie van gouden ponden en het uitreiken van geschenken, enz.—laat hij *nu nog* het volk de gelegenheid geven om vrij zijne stem uit te spreken, zonder belooning of stemafpersing, en als de meerderheid niet tegen de aanhechting is, dan nemen wij allen onze namen van deze Petitie terug; spreker zou zijnen naam schrappen.

[Wij zijn genoodzaakt de rest van Ds. du Toit's rede te zamen met de overige aanspraken te laten overstaan tot ons volgend nommer.]

Voorgesteld door den heer I. A. J. Roos, Sr., gesecondeerd door den heer J. J. le Roux:

Deze vergadering besluit, dat een copie van de genomen resolutien aan Zijne Excellentie den Gouverneur wordt gezonden, met verzoek dezelve aan Hare Majesteit onze geeerbiedigde Koningin over te zenden.

Voorgesteld door den heer A. B. de Villiers, P. J.zn., gesecondeerd door den heer J. Albertijn.

Deze vergadering spreekt haar vertrouwen uit in de regtvaardigheid van Harer Majesteits Gouvernement, en koestert de hoop dat Hare Majesteit, op het protest van de Z. A. Republiek als verongelijkten staat, op de resolutie van den Volksraad van den Oranje Vrijstaat, als aangrenzende zelfstandige mogendheid, en op de eenparige ... van Harer Majesteits loyale onderdanen in de Kolonie, te zamen vertegenwoordigende de stem van de bevolking van Zuid Afrika, hare goedkeuring niet zal hechten aan den provisioneelen stap, genomen door Sir T. Shepstone, maar bij proclamatie de aanhechting zal herroepen.

HET PARLEMENT.

WETGEVENDE VERGADERING.

MAANDAG, 4 JUNIJ.

PUBLIEKE WERKEN.

De heer Dowling had eene petitie van de Burgersdorpsche Kamer van Koophandel ter zake van een brug over Stormbergspruit.

AANHECHTING.

De Wet op de Aanhechting van zekere landen over de Kei moest voor de tweede maal gelezen worden. Tot toelichting gaf de heer Brownlee een schets van de landen die aangehecht zouden worden. Vooreerst kwam er Niemandsland. Tot de aanhechting der Pondomise was reeds vroeger door het Huis besloten, en er was geen ander middel om de bevolking van barbaarschheid tot beschaving te brengen dan door inlijving. Vandaar ging de spreker op Fingoland over, en op de Idutywa reserve, waaromtrent hij verschillende statistieke opgaven deed. In sommige stukken gingen de uitgaven de inkomsten te boven, maar even als in Basutoland zou dit spoedig anders worden.

De heer Boyes wilde weten, hoe Adam Kok in Niemandsland gekomen was, en vond het onregtvaardig om diens lieden geen plaats in het Parlement te geven. Er waren zulke ordentelijke lieden onder als ergens in de kolonie. Ook omtrent de Fingoes gold hetzelfde.

De heer Blaine wilde weten, of de stammen pleizier hadden om geannexeerd te worden. Ook de heer Paterson vond het noodig, dat hieromtrent inlichting werd gegeven, en wees er op, dat er heel wat Europeesche grondbezitters in Niemandsland schenen te zijn. Men kon stammen maar niet zoo annexeren, zonder ze eenige politieke regten toe te staan. Het was volstrekt noodig, dat in Niemandsland de bevolking in het Parlement vertegenwoordigd werd. Buitendien, men moest wat meer inlichtingen over het land hebben eer men het aanhechtte. Hij was niet tegen de tweede lezing, maar hoopte, dat in comité de Wet behoorlijk zou onderzocht worden.

De heer Ayliff was in allen deele voor de aanhechting, die de Kolonie zoowel als de bevolking van het land bevoordeelen zou. Vroeger werd er altijd oorlog gevoerd, en daaraan moest een einde worden gemaakt.

De heer Probart was het hiermede eens, en meende, dat al het land tusschen de Kei en Natal moest aangehecht worden. Het volk was er voor; slechts de opperhoofden niet. Hij hield den tijd nog niet gekomen, om dadelijk over de vertegenwoordiging der aangehechte stammen te oordeelen, maar achtte de bewoners van Grikwaland Oost, als in bezit van land onder persoonlijk eigendom, meer geregtigd er toe dan de anderen.

De heer Laing hoopte, dat er geen dergelijke verkeerdheden zouden geschieden als in Tambookieland, waar de afzetting van Gangelizwe veel misnoegen veroorzaakt had.

De wet werd voor de tweede maal gelezen, zonder dat de heer Brownlee gerepliceerd had.

Toen de zaak van het gaan in comite-generaal voorkwam, vond er weder eene korte discussie plaats.

De heer Brownlee, die eerst had voorgesteld op Vrijdag de behandeling in comité te stellen, zeide, dat hij het Huis niet overhaasten wilde, en dus op Woensdag, 13 Junij, het comité zou bepalen.—Aangenomen.

HAVENBESTIER.

Daarna kwam de uitgestelde tweede lezing op de Havenreglementen voor.

Wet voor de tweede maal gelezen. Comité op Vrijdag.

KROONLANDEN.

De Wet op de Kroonlanden, door den heer Maasdorp ingediend, werd daarop voor de tweede maal gelezen. Hij lichtte ze op nieuw toe, met te zeggen, dat zij pachters van Kroonlanden het ligter moest maken om de landen aan te koopen, wat thans, zoo als men de bestaande Wet uitlegde, alleen aan de Regering stond; iets wat volstrekt niet het geval was. Er waren gedurig klagten van den kant der pachters, dat men hun, bij hun pogen om land te koopen, allerlei hinderpalen in den weg stelde. Voorts vond er eene verwarring plaats, waardoor pachters zich verbeeldden, dat zij meer te betalen hadden dan behoorlijk was. Ten slotte wees hij op de wijzigingen door de Regering, nadat zijne Wet haar bekend was geworden, in de aankondigingen gemaakt, die zij over den koop van landen uitvaardigde. Later was zij intusschen tot den ouden vorm teruggekeerd, waarschijnlijk omdat de wijziging tot vermindering van 's lands inkomen geleid had.

De Commissaris van Openbare Werken verklaarde de zaak, waar de heer Maasdorp het laatst op gewezen had, en die geheel anders ineen zat dan men meende. De Wet leidde alleen tot behoud der bestaande gebruiken, en was dus geheel onnoodig. Wat de aanvragen om scheidsregterlijke uitspaak betrof, er waren in twee jaren slechts enkele ingekomen, en zij waren allen toegestaan, zoodat men niet kon klagen, dat de Regering den koop van Kroonlanden bezwaren in den weg legde. Na nog eenige aanmerkingen, ried hij den heer Maasdorp aan, zijne wet in te trekken.

De heer King zeide, dat sedert de dagen van den heer Smith er aan scheidsregterlijke uitspraken geen steen in den weg was gelegd.

De heer Auret sprak over eene zaak om scheidsregterlijke uitspraak, waar de heer Merriman ordentelijk in gehandeld had, maar waarin vroeger de scheidsregterlijke uitspraak geweigerd was. Intusschen de uitspraak was volstrekt niet naar eisch door de Regering behandeld, die als scheidsregter den man had aangesteld, die vroeger een te hooge schatting van de plaats, waar de zaak over liep, gemaakt had. Ten slotte gaf de spreker een lang verhaal over hetgeen hij van het land gemaakt had, waar de uitspraak over geloopen had, en eenige aanmerkingen over de gevaren, waaraan zij, die Kroonlanden pachtten, bloot stonden. Hij voor zich had het land, wat oorspronkelijk niets waard was, zeer verbeterd, maar volstrekt niet met het oog op het belang der Regering, maar voor zijn eigen voordeel, en toen dit voordeel hem verkrijgbaar was, had hij met allerlei bezwaren te kampen. De Regering moest, zijns inziens, het den pachters wat minder lastig maken, en de tegenwoordige wet zou aanleiding geven de zaak verder te behandelen, als zij in comité kwam.

De heer Adams, op wien de heer Auret in zijne toespraak gezinspeeld had, gaf eene toelichting van zijn eigen gedrag in de zaak. Hij ontkende niet, dat er, met betrekking tot de zaken, waar de wet over liep, grieven waren; maar niet onder de tegenwoordige Regering. Zijns inziens, behoorde de Regering gehouden te zijn, om, altijd wanneer men dit verlangde, scheidsregterlijke bemiddeling tusschen haarzelve en pachters van land, die het koopen wilden, toe te staan. Ook sprak hij over de handigheid, dat men een zware erfpacht hief waar de koopers gewoonlijk niet aan dachten als zij het land kochten, en waar niemand hen ooit opmerkzaam maakte.

De heer Frost wees er op, dat de Kroonlanden een groote bron van inkomen voor het land maken. Nam men de wet aan, dan zou men de Kroonlanden weldra tegen zeer lage prijzen kwijt zijn.

De heer Sprigg zeide, dat de scheidsregterlijke uitspraak de Regering niet belette, een belangrijken prijs voor de Kroonlanden te krijgen. Het was overigens veel beter als het land in handen van partikulieren dan als het in die der Regering was. Hij was zeer er om over de wet in comité te laten komen.

De heer Southey vond het verstandig om het bij de tegenwoordige wet te laten, die, zijns inziens, goed werkte. Hij was er zeer voor, dat de Kroonlanden aan partikulieren kwamen, mits dezen ze bebouwden, en dit geschiedde niet altijd. Wilde men de Regering te zeer dwingen, dan zou zij maatregelen in het belang der schatkist moeten nemen, die slechter werkten dan hetgeen er thans geschiedde. Hij zag niet in dat er eene werkelijke grieve bestond.

De heer de Wet zeide, dat de bestaande wet stellig bedoelde om den verkoop der Kroonlanden te bevorderen; en had zij dit niet tot stand gebragt, dan moest men ze veranderen. Hij was er sterk voor om de Kroonlanden in handen van partikulieren te brengen, en zou dus voor de tweede lezing der wet stemmen.

De heer Paterson sprak in den zin van den vorigen spreker, en voer zeer uit over de bezwaren, die men onder het bestuur van den heer Smith had, als men scheidsregterlijke bemiddeling omtrent Kroonland wilde. De geest der wet was in overeenstemming met de wijziging, die de heer Maasdorp er in wilde brengen. Gaf men geen waarborg aan de pachters van Kroonlanden, dat zij ze naderhand in eigendom konden krijgen, dan zou er de helft minder gepacht worden. Bij scheidsregterlijke bemiddeling was de Regering toch altijd in het voordeel, omdat zij de meeste vrienden en den meesten invloed had.

De Prokureur-Generaal zeide, dat de Regering het juist bij scheidsregterlijke bemiddeling verloor: niet omdat de scheidsregters oneerlijk waren, maar omdat het denkbeeld algemeen heerschte, dat de Regering rijk was en men tegenover haar partikulieren moest begunstigen. Verder trad hij in eene beoordeeling der wet, waarbij hij onder andere te kennen gaf, dat het dikwijls kon voorkomen, dat de Regering gelijk had met het land te verpachten, maar alle reden om het niet van de hand te zetten.

De heer Moore zeide, dat als de Regering verpligt was om het land tegen een billijken prijs te verkoopen, de pachters aanleiding hadden om het land te verbeteren.

Ook de heer Pitchard was ten gunste der wet gestemd, omdat men niet wist welke Commissarissen voor Kroonlanden men krijgen kon. In denzelfden zin sprak de heer Hockley, die er op wees, dat landen, die de Regering niet verkoopen wilde, door haar voor één jaar verpacht konden worden.

De Commissaris voor Openbare Werken wees aan, dat de jaarlijksche verpachting altijd zeer slecht werkte. Hij meende, dat als de wet er door ging, speculanten in land er te veel bij winnen zouden. Zette men, bijv., de landen aan de Oranjerivier thans van de hand, dan kon men vrij zeker zijn, dat zij lang onbebouwd zouden blijven.

De heer Solomon wilde de wet wel in comité laten komen, maar was in zijn gevoelen versterkt, dat verpachting van land door de Regering minder goed werkte, dan uitgifte onder erfpacht. Kreeg men te veel pachters, dan konden zij de overmagt in het Parlement krijgen, en daardoor alles ten hunnen voordeele en ten nadeele der kolonie regelen. Hij was ook tegen scheidsregterlijke bemiddeling als te onzeker, en verlangde verkoop tegen een bepaalde verbinding tot de erfpacht.

Na eene poging van den heer Louw om het debat te verdagen, werd de tweede lezing aangenomen, en het comité op Maandag gesteld.

Iets vóór zessen ging het Huis uiteen.

DINGSDAG 5 JUNIJ.

Een groot aantal vragen werd tot de ministers gerigt, eene waarvan, door den heer Southey gedaan, beantwoord werd met de verzekering, dat de Regering iets dacht te doen om verandering te brengen in den zeer onbevredigenden toestand in Hottentotschkraal, afdeeling Swellendam; maar wat, kon zij nog niet zeggen.

De motie van den Kolonialen Secretaris om in comité te gaan over de vraag, welke voorziening gemaakt moet worden om den Gouverneur een voegzaam buitenverblijf te bezorgen, ging na heel veel woordenwisseling door, en het comité werd bepaald op Donderdag aanst.

De heer Paterson kreeg verlof om een bill in te dienen op het landbezit. Tweede lezing Donderdag; en de heer Scanlen, wiens bill tot wijziging van de Heidelbergsche Kanaalwet mede voor de eerste maal gelezen werd, gaf kennis, dat hij Donderdag eene commissie voor die bill zou voorstellen.

De heer Goold deed eene motie, inhoudende dat de tijd gekomen was, om in deze Kolonie het kiezen van leden der Wetgeving te doen geschieden bij ballot, en dat den Gouverneur verzocht wordt, in deze zitting een bill in dien zin voor te brengen; maar zelfs met weglating van deze laatste zinsnede wilde het Huis die opinie niet uiten en ging over tot de vorige kwestie.

EEN AANVAL OP DE REGERING.

De heer Sprigg had eene motie om de Regering te vragen om het produceren van den oorspronkelijken brief, op 4 Maart door den kommandant der Politie, den heer Bowker, aan den Kolonialen Secretaris geschreven en in de bijlagen op het rapport der Verdedigings-commissie opgenomen.

Die brief hield scherpe gispingen in tegen de zendelingen, togtgangers, eigenbelangzuchtige politekussen, Gouvernements-ambtenaren, en zelfs de militairen, in betrekking tot de oorlogsvrees op de grenzen; en de opname van dien brief werd beschouwd als eene handeling, waardoor de Regering de gevoelens van dien brief onderschreef. In dien geest werd door een groot aantal leden gesproken, terwijl de Regering eenigzins verdedigd werd door de heeren Solomon en Stigant. De discussie duurde tot zes uur, waarna de heer Sprigg, meenende het oogmerk der motie bereikt te hebben, haar met toestemming van het Huis introk.

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor den Hoofdregter en Regter Fitzpatrick.)

DINGSDAG, 5 JUNIJ.

BRINKMAN *vs.* VAN LIND.

Prokureur Generaal met Adv. Upington voor eischers, Adv. Buchanan met Adv. Leonard voor verweerders.

Deze aktie had ten doel schadevergoeding te vorderen wegens verbreken van een der bepalingen van een pachtkontrakt. In Maart 1875 had eischer van verweerder de plaats Gannabosch voor 5 jaren gepacht, met een handelsetablissement daarop en onder de voorwaarde dat verweerder geen winkel zou openen. Verweerder had die voorwaarde verbroken en eischer zocht nu verhaal bij wijze van schadevergoeding en een interdikt tegen die handeling.

J. F. Brinkman, eischer in deze zaak en winkelier op de plaats Gannabosch in Namaqualand, had vier jaar geleden met verweerder onderhandeld over den aankoop dier plaats, maar dat plan verviel, en later werd genegotieerd over het pachten van het eigendom, hetwelk in Maart 1875 aanging.

Op dat standpunt werd door Adv. Upington het pachtkontrakt voorgelezen, maar het bleek ongeregeld te zijn en de Hoofdregter twijfelde of het in dien toestand een document was, waarop dagvaarding kon geschieden, ofschoon de wet toestaat ongezegelde dokumenten in het Hof als bewijsstuk in te dienen, mits de daarop gestelde boete betaald werd. Tusschen het Hof en de Advokaten had daarop eene woordenwisseling plaats, in den loop daarvan de heer Upington beweerde dat het in Engeland dikwijls gebruik was, die dokumenten voor dagvaarding toe te laten voor den eisch, maar onder de boetebepalingen; en het Hof besliste, dat het pachtkontrakt zou worden toegelaten met betaling van £5 boete, niettegenstaande Adv. Buchanan betoogde dat de wet geene dagvaarding op een ongezegeld dokument toestond.

Het getuigenisverhoor hervat wordende, gaf de eischer een omstandig verhaal van zijne ervaring. Vernemende dat verweerder winkelnering dreef, begaf hij zich derwaarts en vond hem werkelijk met zijn klerk in den winkel bezig met klanten te bedienen. Eischer waarschuwde hem, maar hij outkende noch erkende het feit. Eischer noemde vervolgens de bedragen op die hij van maand tot maand ontving. In het begin maakte hij nog al goede ontvangsten, maar later waren er maanden, dat hij geen farthing inkreeg, en tegenwoordig is het maandelijksch bedrag ongeveer £50. Op de vraag, wat de zuivere winsten op de transaktien waren, antwoordde getuige 75 per cent. "Alle kosten af"? vroeg de Hoofdregter. "Ja, was het antwoord. "Ryloon ook?"—Ja Mylord.—Eischer verzekerde dat zijn werkelijk verlies, sedert Augustus 1875, toen hij de zaak overnam, £800 à £900 bedroeg, en dat het gevolg daarvan was, dat hij zijne wissels niet had kunnen betalen.

In het kontraverhoor verzekerde getuige dat de zoogenaamde smousbandel zijne affaire niet had geaffekteerd. Smousen waren er altijd, maar sedert hij zaken deed, niet meer dan vroeger.

D. F. Geyer was van Sept. 1875 tot Mei 1876 klerk bij eischer geweest, die al dien tijd groote zaken deed op de plaats Zout. De verkoopen kontant bedroegen £300 in dien tijd, maar de boektransaktien waren getuige niet bekend, evenmin als de zuivere winst die er gemaakt werd, maar verweerder verkocht voor dezelfde prijzen als eischer. Somtijds verkocht verweerder voor groote sommen te gelijk, £60 à 70 op eens, maar op krediet. De plaats waar eischer woont is 12 mijlen van Zout verwijderd.

W. F. C. L. Voigt, was van Junij tot September 1875 klerk bij van Lint. Was toen eischer de zaak op Coannabosch overnam met van Lint met een aantal goederen, die zij eerst van Hondeklipbaai gehaald hadden naar Zout gegaan en had daar zaken gedaan, zoowel verkoopen van goed als inruilen van vellen. Verweerder deed zulks somtijds als of de zaak getuige aanging en somtijds als ten voordeele van eischer, maar werkelijk ging het voor zijn eigen rekening.

J. M. Blore, boekhouder bij de firma Jamieson & Co., verklaarde dat de firma van 1873 tot 1876 groote zaken gedaan had met verweerder. De goederen werden verzonden naar Hondeklipbaai.

J. Ryan, boekhouder bij Servaas van der Bijl & Co., legde eene gelijke getuigenis af wat die firma betrof. Zij even als de vorige hadden jaarlijks voor ettelijke honderden ponden goederen geleverd aan den verweerder.

De Prokureur Generaal betoogde dat de eischer, gelijk uit de opgaaf van zijne transaktien bleek, aanmerkelijke schade geleden had. Instede van £2000 per jaar, zoo als in verweerders tijd, had eischer slechts weinige honderden per jaar ontvangen. Ook was gebleken dat, zoodra van Lint in Mei ll. was vertrokken, de zaak aanmerkelijk was verbeterd, zijnde de ontvangsten toegenomen van £10 tot £80 in de maand. De reden dat de transaktien niet dadelijk tot de vorige hoogte geklommen waren, lag daarin dat het niet zoo gemakkelijk is, een gedeeltelijk verloopen affaire op te heffen. Daar eischer aan ontvangsten minstens £1600 schade geleden had en met winsten ten bedrage van £75 percent het werkelijke verlorene een aanmerkelijk bedrag moest uitmaken, hoopte hij dat het Hof substantiele schadevergoeding geven zou.

Advokaat Buchananan betoogde andermaal de kwestie van het ongezegelde kontrakt, maar het Hof besliste dat de Gouverneur het regt had de zegeling van ieder dokument te gelasten, en dat feit moest natuurlijk insluiten dat zoodanig dokument dan geldig was voor het doel waarvoor het was opgemaakt. Verder wees de geleerde heer uit de feiten der getuigenis dat de schade die eischer geleden had niet zoo groot kon zijn, want zelfs sedert het vertrek van verweerder werd er in zijn winkel niet meer ontvangen dan £50 in de maand.

De Hoofdregter erkende dat de verweerder het kontrakt geschonden had. De voorwaarde was dat hij geen winkel mogt openen binnen zes uren van de verpachte handelsplaats, en hij had het gedaan op ruim twee uren afstands. De eenige kwestie betrof dus de schadevergoeding. Het verlies voor eischer kon echter op verre na niet zoo groot zijn als beweerd was, en het Hof meende dat £200 genoeg zou wezen. Voor dat bedrag werd uitspraak gedaan met kosten. Op de vraag van den Prokureur-Generaal, wat het Hof omtrent het gevraagde interdikt besliste, antwoordde de Hoofdregter, dat verweerder afwezig was, dat zoo hij mogt terugkomen en dezelfde schending van het kontrakt herhalen, er weer eene aktie van schadevergoeding zou zijn, en dat het Hof in den regel geen interdikt geeft, dan in geval er blijkbaar voornemen bij een verweerder bestaat om iets te doen dat werkelijk belet moet worden.

Aankomst van de Maalboot.

De Maalboot *African* arriveerde gisteren met berigten uit Engeland direkt tot 11 Mei en per telegraaf over Madeira tot 15 Mei. Zij bragt 22 passagiers voor Kaapstad, 35 voor Port Elizabeth, 5 voor Delagoabaai en 2 voor Oost Londen. De berigten omtrent

DEN OORLOG

bepalen zich vooralsnog voornamelijk bij telegrammen van het oorlogstooneel, in Engeland ontvangen, en luiden min of meer gunstig voor Russen of Turken, naarmate zij uit Russische of Turksche bron komen. Doch zooveel schijnt zeker, dat de Turksche krijgskrachten nog geene blijken hebben gegeven, van in het open veld tegen de Russische te zijn opgewassen. In Armenië hebben de Russen om de vestingstad Cars belangrijke voordeelen op het Turksche leger behaald; doch eene poging om de stad stormenderhand in te nemen was mislukt. Zij schijnen de stad toen te hebben ingesloten met een gedeelte van hunne legermagt en met de rest te zijn opgetrokken tegen de nog belangrijker vesting Erzeroum, eene beweging waartoe zij in staat werden gesteld zoowel door de sterkte huns legers als door de strategische misslagen der Turksche bevelhebbers.

In Europa hadden nog geene belangrijke botsingen plaats gevonden. De Russen waren nog aan het concentreren hunner troepen aan den Donau. Een hunner troepenafdeelingen was de rivier volgens de laatst telegrammen reeds overgetrokken zoodat er weldra ook aan dien kant belangrijke tijdingen te wachten waren. De Roumanen schijnen allengs eene meer besliste houding tegen de Turken aan te nemen, hoewel zij nog niet formeel den oorlog hebben verklaard.

Wij geven hier eenige der telegraphische berigten:—

IN EUROPA.

ISAKCA, 5 Mei.

Een correspondent van de *Telegraph* (Turksch gezind) zegt, dat een brilliant gevecht heeft plaats gevonden tusschen twee Turksche kanonneerbooten en de Russische batterijen te Tomorva, beneden Galatz, aan den Donau. De booten zakten 's morgens vroeg de rivier af, voorzorgmaatregelen nemende tegen de torpedoes. Eene gunstige positie verkregen hebbende, openden zij een zwaar vuur op de zwaar gewapende batterijen, die een prachtig antwoord gaven. Na verloop van eenigen tijd stoomden de booten weg, een gedeelte van het front der batterij vernield en een kanon gedemonteerd hebbende. Zij schoten ook het Russische kamp in brand met bommen en dreven de Russen in wanorde terug. De booten waren volstrekt niet gedeerd door het geweldige vuur der batterijen. Deze moedige daad hunner pantserschepen en het behaalde succes hebben de Turken met vreugde vervuld.

BUCHAREST, Mei 7.

Gisteren deden de Turken een aanval op de havenstad Beket aan den Donau, als opvolging van eenige strooptogten om de plaats gedaan door Bazi-Bazouks. Het bombardement duurde eenige uren en onderscheidene gebouwen werden verbrand, zoowel als eenige graanschepen, waarvan vijf Britsche waren. Noch Beket noch Oltenitza hadden een garnizoen. De Russen versterken hunne positien aan den Donau tusschen Reni en Ismail.

CONSTANTINOPEL, Mei 6.

Gisteren bombardeerde en verbrandde een Turksche monitor op den Donau een Russisch kamp te Reni.—De blokkade der Russische Zwarte Zee-kusten zal door twintig Turksche schepen worden gehandhaafd.

BUCHAREST, Mei 9 (avond).

Gisteren namiddag werd een tweede en langdurig artillerie gevecht gevoerd tusschen de Turksche batterijen te Widdin en de Rumeensche te Kalafat (aan weerszijden van den Donau gelegen), dat tegen den avond eindigde. De barakken en het douane kantoor te Kalafat werden vernield en de kerk beschadigd. Widdin werd in brand geschoten. De Turken vuurden heden weer een paar schoten, doch de Rumeensche batterijen antwoordden niet.

BERLIJN, *Woensdag*.

Volgens een gerucht uit Weenen vergaderden eenige Poolsche agitators den 24sten te Lemberg. Zij zullen een Poolsch legioen organiseren, de kosten waarvan zullen worden gedragen door Turkije; en 6 000 Polen zijn reeds vertrokken naar Kars.

IN AZIE.

ERZEROUM, Mei 2.

De Russen hebben twee aanvallen gedaan op Kars, doch werden met groot verlies afgeslagen.—Scheikh Abdullah, het vermaarde Kurdische opperhoofd van Van, gaat met 10 000 Kurden optrekken naar de Russische grenzen.

WLADIKAWKAS, Mei 4.

Een verder gevecht vond gisteren nabij Kars plaats, dat uitliep op de komplete insluiting der vesting door de Russen. Een gedeelte der Turksche troepen vlugtte in de vesting, en een ander gedeelte langs den weg naar Erzeroum. Een belegeringspark van 24 stukken is in positie voor Kars. Het bombardement begint morgen.

ENGELAND.

De *African* brengt 20 navvies, 6 ambachtslieden en 6 geassisteerde emigranten voor de Kaap. De heer Glanville was naar Antwerpen gegaan om de eerste troep Zwitsersche emigranten voor de Kaap (12 gezinnen) te ontmoeten. De Confederatie-bill is door het comité generaal der Lords gegaan na eene korte discussie over clausule 57, handelende over het inboorlingen beheer.

Zoowel in het Huis der Gemeenten als in dat der Lords was der Regering gevraagd, of de beweerde annexatie van de Transvaal waar was. In beide Huizen werd geantwoord dat de Regering geene officiële informatie bezat, maar geloofde dat de annexatie was geschied om aan den treurigen toestand der republiek, die door 40,000 Zulus bedreigd werd, een einde te maken. De Britsche pers nam de annexatie koel op, als zeer populair onder de boeren en een gebiedende verdedigings maatregel tegen de zwarten.

De discussie over 's heeren Gladstone's resolutien in verband met den Russisch-Turkschen oorlog was in een zeer "vol Huis" gevoerd. Blijkens de laatste telegram zijn zij met eene groote meerderheid verworpen.

In de verwachting, dat Engeland zal moeten deelnemen aan den oorlog, worden uitgebreide krijgstoerustingen gemaakt, opdat men dadelijk

30,000 of 40,000 man ... [illegible] ... Lord Napier ... [illegible]

... [illegible] ... voor den ... Russische wapenen. ... Mei wil dat zij eerstdaags naar St. Petersburg gaat.

Keizer Wilhelm, van Duitschland, bezocht thans, in zijn 80ste jaar, Elzas Lotharingen. Terwijl Z. M. te Metz was, brak er brand uit in de Kathedraal. De Keizer, Keizerlijke Prins en Graaf Moltke hielpen ijverig de vlammen blusschen.

Laatste Telegrammen van Europa.

VIA MADEIRA.

Londen, Mei 15.

In het Huis ... Lord Carnarvon telegram ... meldende dat ... Transvaalsche annexatie ... [illegible]

In het Huis der Gemeenten zeide Northcote, dat, daar Egypte een ... Turkije, Rusland regt heeft ... havens te blokkeren ... [illegible]

Bij de hervatting van het debat over Gladstone's ... Northcote Engelands ... de route naar Indië ... Engeland bleef vrij om de belangen ... te bevorderen. Gladstone's moties verworpen met 354 tegen 223 stemmen.

Wolff's amendement aangenomen, verklarende, dat het Huis weigert eene motie te overwegen, ... de Regering te hinderen bij de handhaving des vredes of bescherming van Britsche belangen.

Times verwacht dat de Transvaalsche annexatie in het ... Gemeenten scherp zal worden aangevallen.

Britsch eskader ... naar Port Saïd.

Artilleriegevechten duren voort aan den Donau.

De Roumenen sloegen de Turken af in hunne poging om bij Giurgewo over den Donau te trekken.

Russen lieten Turkschen monitor te Ibrala in de lucht vliegen met 200 man.

Turken zeggen dat Russen in een aanval op de hoogten ... afgeslagen met een verlies van 4000 man. Russen zeggen zij namen de hoogten stormenderhand met gering verlies.

Aardbeving ... Iquique in Peru verwoest.

11.35 a. m.

Russisch ... kwartier ... naar Plojesti. Voorhoede ... Oltenitza ... Eene andere afdeeling ... over ... Donau, Debrudscha binnen ... [illegible]

[illegible]

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

DE TRANSVAALSCHE ANNEXATIE.

28 Mei, 1877.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—[illegible] ... Lord Carnarvon ... Afrikaanders ... [illegible]

... Lord Carnarvon ... Sir T. ... Lord Carnarvon wel vrede ... Transvaal ... Lord Carnarvon ... want zelfs de warmste vrienden der Republiek ... en dan zouden zij annexatie als een menschlievende daad hebben ... [illegible]

[illegible] ... Engeland ... zullen wij Afrikaanders ... Afrikaanders ... Al kunnen wij ... toonen ... Afrikaanders ... en weten wat regt en onregt is ... Hare Majesteit het wete, dat een groot deel ... van Zuid Afrika diep gekrenkt is ... Transvaalschen stamgenooten aangedaan.

EEN VOLBLOED AFRIKAANDER.

Utrecht, Mei 1877.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In een uwer laatste nommers ... aangekondigd, ... een stuk van den heer J. Bosenstock als ... correspondent, die gezegd had, dat de heer B. ... zijne betrekking als Volksraadslid ... als de heeren Uys en Steyn ... Uw correspondent ... [illegible]

In ... De heer B. spreekt ... [illegible]

[illegible]

Maar ... dat de heer B. ... President ... [illegible]

[illegible]

... [illegible]

Parlementaire Dokumenten.

SPOORWEGEN.

Onder dit hoofd zijn vereenigd de rapporten van den Koloniaalen Ingenieur van Spoorwegen, den heer Brounger, over de Westelijke linien, en van de heeren Devonshire Scott en A. E. Schmid, resident ingenieurs van de Noord Oostelijke en Middenlandsche en de Oost Londen-Queenstown linien respektivelijk. Zij loopen over 1876.

WESTELIJKE LINIEN.

De heer Brounger rapporteert, dat gedurende dat jaar 38½ mijlen spoorwegs geopend zijn, zoodat op 31 December 1876 in 't geheel op 141½ mijl dienst gedaan werd. Het gemiddeld getal mijlen dat het geheele jaar lang open geweest is was 122, en het daarop ontvangene £58,258 15s. 8d. aan passageld en £62,161 14s. 8d. aan goederenvracht, buiten het vervoer van de malen per gewonen trein, hetwelk eene uitgaaf van omtrent £4000 bespaard heeft. De kosten gedurende dien tijd zijn geweest £84,029, waarvan echter £12,711 18s. 6d. op de kapitaalrekening komt, zoodat er £49,353 11s. 4d. zuivere winst is gemaakt, hetwelk op het kapitaal van £1,259,314 bijkans vier percent uitmaakt. Onder die ontvangsten is evenwel eene som van £14,106, die tegen het departement van aanleg is in rekening gebragt als kosten van vervoer van materialen voor de spoorverlenging. Dit stelt natuurlijk een groote vermindering daar in de winstgevende inkomsten en maakt die beduidend minder dan drie percent op het kapitaal, hetwelk zamengesteld is uit den koopschat voor de Wellingtonsche en de Wijnbergsche spoorlinie, de aanleg der linie naar Worcester, de bekortingslinie op de eerstgenoemde en de uitgaven van de laatste vier jaren. De linie naar Worcester heeft gekost £447,678, waaronder begrepen is £5,496 voor onteigening van land. Deze linie, die eene lengte heeft van 64¼ mijl, kost £6,983 per mijl. Dit is een weinig boven de begrooting, maar de materialen, de werkloonen en de voeding van arbeiders, waren tijdens den aanleg buitengewoon hoog. De bekortingslinie die de stations Bennettsville en Belleville verbindt, 13¼ mijl lang is en een bijna gelijken afstand uitspaart, is voor £4,467 per mijl aangelegd, maar daaronder zijn geene kosten begrepen voor rollend materieel en andere werken die tot de hoofdlinie behooren. Aan de linie naar Malmesbury is zeer bevredigenden voortgang gemaakt. Omtrent 16 mijlen daarvan waren op 31 December aangesloten, en aan nog 8 mijlen waren de voorbereidende werkzaamheden bijna voltooid. De kosten hebben tot genoemden datum bedragen £75,437, alles inbegrepen.

Ook op de linie naar Beaufort West zijn in 1876 groote progressen gemaakt. In vijf distrikten, uitmakende eene totale lengte van 128 mijlen, zijn de werkzaamheden in minder of meer gevorderden staat, en er is goede verwachting dat eene lengte van 42 mijlen voorbij Worcester, dat is tot Kleinstraat, in of omtrent Augustus aanstaande zal kunnen geopend worden, terwijl vijf of zes maanden later de linie waarschijnlijk tot Konstabel zal gereed zijn. Alsdan verwacht men dat de buitendistrikten veel tot het verkeer zullen bijdragen. De uitgaven voor deze linie waren tot het einde van December £493,673. Het heeft groote moeite gekost, zelfs tegen de hooge dagloonen, die er betaald zijn, het vereischte aantal arbeiders te bekomen. Maar dat is sedert een weinig verbeterd, en nieuwe bronnen van aanvoer van buiten de kolonie doen het beste hopen.

NOORDOOSTELIJKE EN MIDDENLANDSCHE LINIE.

In den loop des jaars zijn 22 mijlen spoorwegs geopend, zoodat op 31 December ll. op 67 mijlen dienst werd gedaan, dat is met inbegrip van de Uitenhaagsche linie. Er is £4295 ontvangen en de kosten van dienst hebben bedragen £42,038, zoodat de geheele winst nog niet regt £300 bedraagt. Dit is natuurlijk niet heel bevredigend, maar de ingenieur, de heer Devonshire Scott, zegt dat de reden daarvan ligt in het feit, dat de spoorweg nog niet kan concurreren met den ossenwagen. Het goederenvervoer namelijk wordt vertegenwoordigd door eene hoeveelheid van 40,403 tons, maar dat is nog niet een vijfde van het bedrag der produkten en andere goederen, die gedurende gezegd tijdvak van en naar Port Elizabeth zijn getransporteerd. Op het kleine traject geopende linie komt het tot nog toe goedkooper uit zich van den ossenwagen te bedienen, vooral ook omdat de vrachten bijzonder laag zijn; maar zoodra verdere sektien voor de dienst gereed zijn, zooals tot Alicedale op de noordwestelijke en tot Glenconnor op de middenlandsche linie, zal ongetwijfeld het vervoer zich verdriedubbelen en de ossenwagen niet meer tegen den spoorweg kunnen opwerken. Natuurlijk waren behalve de voltooide sektien nog aanmerkelijke uitgestrektheden in aanleg, en het rapport geeft daarover in uitvoerige bijzonderheden, waarin wij niet treden kunnen, maar die bewijzen dat de werken op tamelijk snelle wijze vooruitgaan, vooral als men in aanmerking neemt de technische moeijelijkheden, die de grond en de bogtige rivieren zoo veelvuldig opleveren. Buiten de inkomsten en dienstuitgaven op de geopende sektien treedt het rapport in geene finantiele opgaven, maar de heer Scott belooft, die zoo spoedig mogelijk op te zenden. Het eenige wat verder blijkt is dat aan arbeidsloon, Europeanen en Inboorlingen dooreengerekend, 4s. 2½d. per dag, per man betaald is.

OOST LONDEN—QUEENSTOWN LINIE.

De heer Schmid rapporteert, dat op 31 December ll., 36 mijlen van deze linie voor het passagiersverkeer waren geopend en dat, gelijk ook gebeurd is, tegen 1 Mei nog 18 mijlen in dienst zouden gesteld worden. Voor het goederenvervoer evenwel waren de maatregelen nog niet voltooid, de voornaamste oorzaak waarvan was, dat de zeesteiger te Oost Londen niet vóór het einde van Junij genoeg gevorderd zou zijn voor in- en ontschepen van goederen.

De uitgaven tot op bovengenoemden datum zijn geweest £805,923, waarvan echter nog voor eene waarde van £63,006 aan tijdelijke gebouwen, ongebruikte materialen, enz. voorhanden is. Het aantal werklieden heeft gevarieerd van 1300 tot 2500, waarvan 800 tot 1850 inlanders waren. Van deze laatsten had men er veel meer kunnen gebruiken, en daar veel ruw werk dat zij hadden moeten doen, door duurbetaalde Europeanen is verrigt, zijn de kosten van aanleg op die linie noodwendig hooger geworden dan het geval had behooren te zijn, terwijl het werk er ook door vertraagd is, ofschoon het zich tot over 90 mijlen heeft uitgestrekt. Wat het voltooide gedeelte per mijl gekost heeft wordt niet gemeld. Andere finantiele bijzonderheden ontbreken evenzeer, en worden daarbij niet toegezegd.

TELEGRAFEN.

Het rapport over dit departement begint met een voorwoord, waarin de Edele heer Merriman hulde toebrengt aan den grooten ijver en de uitstekende bekwaamheid van den heer Den, den direkteur-generaal van telegrafen, die zoo ontijdig uit het leven werd weggeroepen, terwijl zijn jaarlijksch verslag ter perse was. Dat die hulde verdiend was, wordt door het uitmuntend zamengestelde rapport ten volle bewezen. De volgende bijzonderheden zijn de meest interessante.

De bruto ontvangsten die in 1874, het eerste jaar van dienst, £13,408 bedroegen, waren in 1876 gestegen tot £25,850, terwijl de uitgaven in die beide jaren respektivelijk £8,378 en £19,305 beloopen hebben, en de winsten respektivelijk £5,284 en £6,938. In 1874 waren er in de Kolonie 945 mijlen telegraaflinie, welke lengte aan het einde van 1876 was aangegroeid tot 2676 mijlen, en heel spoedig zullen er 3320 mijlen dienstbaar zijn. Er waren 65 kantoren, waarvan 16 verleden jaar geopend of onder bestuur van het departement gekomen zijn. Met de linie van Komgha naar Natal, die nu opgemeten is, zal onmiddelijk, met die van Simonsstad naar Kaappunt en met die van Worcester naar Beaufort West zoo spoedig doenlijk, een aanvang worden gemaakt.

Daar het aanmaken in en overzenden van telegraafmaterialen uit Engeland aanhoudend moeite gaf, heeft de Regering den telegraaf-ingenieur W. H. Preece van het Londensche postwezen tot haren agent aangesteld.

In den loop des jaars is het tarief van 1s. 6d. en 2s. 6d. per boodschap vastgesteld, en op 1 Februarij ll. is het in werking gekomen. Men verwacht er een groote vermeerdering van in het telegrafisch verkeer. Dat van 1s. 6d. blijft als bevorens bestaan, en dat van 2s. 6d. vervangt alle andere tarieven binnen de Kolonie, terwijl eene boodschap naar West Grikwaland en den Vrijstaat op 5s. is bepaald.

Aan het rapport zijn toegevoegd tabellen die in een oogwenk aanwijzen de kosten en ontvangsten, het aantal ontvangen en verzonden boodschappen en woorden, betreffende elk van de 65 kantoren in het jaar 1876 op zich zelf en in vergelijking met de beide vorige jaren, benevens de kosten van aanleg en dienst, een en ander gespecificeerd onder verschillende hoofden. Zoo zien wij o. a. dat er in 1876 niet minder dan 126,719 boodschappen overgezonden zijn, waarvan 6241 voor de pers, die aldus tot de inkomsten heeft bijgedragen een som van £2,049 16s. 9d.; terwijl het Gouvernement zelf voor eene waarde van £5121 13s. 8d. aan depeches heeft ontvangen of verzonden, welk bedrag ook in ontvangst is opgebragt.

OPENBARE WERKEN.

Over dit departement wordt onder dagteekening 31 Maart, gerapporteerd door den kort geleden aangestelden hoofdinspekteur den heer Fforde, en door den heer Gamble, die voor eenigen tijd de betrekking heeft waargenomen, terwijl over verschillende onderdeelen van het departement wordt verslag gedaan door de daarmede belast zijnde ambtenaren.

Een zeer belangrijk gedeelte van het rapport betreft de bruggen. Het blijkt dat in 1876 niet minder dan vier-en-twintig van deze werken onder de zorg van het departement stonden, sommige waarvan in aanbouw waren, terwijl enkele van de minder belangrijke voltooid zijn. De voornaamste bruggen zijn natuurlijk die over de Oranjerivier. Met de brug te Colesberg wordt bevredigende voortgang gemaakt; en dezelfde firma die haar leggen moet zal ook die te Hopetown maken, met welke laatste, het ijzerwerk waarvoor thans in Engeland wordt gefabriceerd, echter niet zal worden begonnen voordat die te Colesberg zoo ver gevorderd is, dat er een genoegzaam aantal bekwame ambachtslieden en de noodige gereedschappen kunnen gemist worden, om naar Hopetown te gaan. De brug te Bethulie en die te Aliwal Noord zijn beiden van dezelfde zamenstelling en worden gemaakt door dezelfde firma, Crumlin Viaduct works & Co. Voor de eerstgenoemde was meest al het ijzerwerk, 800 ton, ter plaatse gearriveerd, en voor de tweede omstreeks 128 ton. De Victoria-brug over de Groote Kei is een niet minder belangrijk werk. Zij wordt gemaakt door dezelfde firma die de Colesbergsche en de Hopetownsche fabriceert, maar het Gouvernement zal haar zelf laten leggen, onder toezigt van den heer Newey, die pas op zeer bevredigende wijze de Comitesbrug voltooid heeft. Van de £1000 die het Parlement verleden jaar heeft toegestaan voor de brug over de Mosselbanksrivier, was, volgens het rapport, nog niets bij den Afdeelingsraad ontvangen.

Omtrent de wegen in het algemeen, rapporteert de heer Fforde, dat de manier waarop die hier gemaakt worden gebrekkig is en verschillend van die in andere landen, en de heer Gamble maakt eveneens daaromtrent aanmerkingen. Ook ontbreekt het aan studie en opmeting der terreinen waar wegen gemaakt worden en aan een behoorlijken staf om toezigt uit te oefenen.

De hoofdstukken, gebouwen, havenwerken enz. leveren niets bijzonders ter overname op.

RICHMOND,

26 Mei, 1877.

(Van onzen Correspondent.)

HEERLIJKE REGENS!—*Ds. A. H. Hofmeijr van Maclean te Hanover beroepen.—Vertrek van Ds. Marais.*—Met blijdschap en dankbaarheid jegens Hem, van wien alle goede gaven en volmaakte giften afdalen, kunnen wij thans melden, dat heerlijke regens in het dorp en distrikt gevallen zijn. Wij hebben ook tijding van Hoopstad, Philipstown, Hanover en Colesberg, dat ook daar het aardrijk gedrenkt is met milden regen. De droogte was reeds onrustbarend en zorgwekkend, daar het gebrek aan drinkwater voor het vee overal gevoeld werd.

Allerlei soorten van ziekten, mazelen, witte zeere keel en scharlakenkoorts, heerschen nog op het dorp en in het distrikt onder blanken en gekleurden. Deze week alleen zijn er zes gekleurden alhier gestorven. Wij hopen echter dat de regen ook de epidemien zal doen verdwijnen.

Verscheidene ongelukken hebben hier plaats gehad. Daar is vooreerst het ongeluk dat den heer Pretorius, vroeger te Bethel woonachtig, getroffen heeft. Bezig zijnde met boomen om te kappen, viel hij over een der takken en kwam onder den afgehouwen boom, die hem zoodanig bezeerde, dat hij kort daarna aan de grootste pijnen gestorven is. Verder is een wagendrijver van zekeren Andries Baatjes bij het opklimmen van den wagen gevallen, en overreden, waardoor hij na verloop van 10 dagen gestorven is. Hetzelfde ongeluk trof zekeren Karel Viljoen bij het nieuwe dorp Britstown, die op de plek gedood werd, daar hij met het hoofd op een scherpe klip viel, die hem de hersenen uit het hoofd drukte. Acht dagen geleden is zijne weduwe aan de witte zeere keel gestorven; en de twee overgeblevene kinderen liggen ook ernstig ziek.

Ds. A. Murray, jr., die de plaats vervult van Dr. Kotzé, die zich op reis bevindt naar Europa en Palestina, heeft een beroep ontvangen van Amersfoort en Standerton, insluitende het consulentschap van Ermelo, in de Transvaal.

Te Hanover heeft Ds. Marais, die als derde professor te Stellenbosch beroepen is, zijne afscheidsrede op Zondag 20 Mei gehouden. Woensdag 23 Mei is ZWEw. van Hanover vertrokken. Niet minder dan 25 wagens en karren vol met menschen vergezelden hem tot aan Kwikstaartfontein, waar adressen aan ZHEerw. uit naam des kerkeraads door den heer J. W. Skoom en van de gemeente door den heer A. J. Viljoen werden voorgelezen en hem een welgevulde beurs, als een teeken van achting en erkentelijkheid, geschonken werd. Ook de schoolkinderen bleven niet achter om hunne toegenegenheid den vertrekkenden leeraar te toonen. Bij de pastorie werd een toepasselijk lied den scheidenden leeraar toegezongen en hem mede een kort adres aangeboden van den volgenden inhoud:—

"Wel-Eerw. Heer en Vriend, ook van ons, kinderen,

Wij kunnen ook niet nalaten u bij deze gelegenheid onzen hartelijken dank toe te brengen voor al hetgeen gij aan ons gedaan hebt. Wij zullen altoos met groote vreugde gedenken aan den tijd, dien gij onder ons hebt doorgebragt, en inzonderheid aan de kinderpreeken, die gij tot ons gerigt hebt. Wij zagen altijd met groot verlangen er naar uit, en willen hopen, dat de Heer ze aan ons aller harten gezegend heeft en nog zegenen zal. Ook in ons zingen zijn wij zeer veel verschuldigd aan u en uwe echtgenoote. Wij zouden gewenscht hebben u nog langer in ons midden te hebben, maar de Heer wil het anders, en in zijnen wil willen ook wij berusten.

Nogmaals u en uwe echtgenoote onze hartelijken dank betuigende en den besten zegen des Heeren toewenschende, noemen wij ons, met achting enz., enz."

Volgen 50 naamteekeningen.

Maandag 21 was er eene gecombineerde kerkeraadsvergadering om een anderen leeraar te beroepen. Op de groslijst kwamen D.D. Ackerman, Hofmeyr, Morgan en Rousseau. Op het tweetal D. D. Hofmeyer en Morgan, waarvan Ds. A. H. Hofmeyr te Maclean tot herder en leeraar beroepen werd.

Het Matigheidsgenootschap in verband met de Zendingsgemeente der Ned. Ger. Kerk te Richmond gaat voort vele nieuwe leden te winnen. Alle weken vergadert het genootschap onder het bestuur van onzen Zendeling G. J. Willemsen. Het is dan belangstellend de toespraken te hooren, die door vroeger welbekende dronkaards, die nu van levenswijze veranderd zijn, gehouden worden. Reeds 25 hebben als algeheele afschaffers geteekend, en de meesten blijven getrouw in hunne belofte van onthouding volharden. De dagschool der gemeente bloeit en wordt door bijna 80 kinderen bezocht. Van de zending gesproken, Ds. Venter, de leeraar der Ger. Kerk (Afgescheidene Kerk), te Bethulie is van zijn ambt door de Algemeene Vergadering dier kerk ontzet, tot dat hij zich voor eene commissie, die heden 26 Mei zit, zal hebben verantwoord. Men zegt dat hij niets met de zending wil te doen hebben en zich bepaald daartegen verklaard heeft. Wat dunkt u, zou hij den naam van Christen-leeraar verdienen?

De correspondent van de "Patriot" uit deze plaats heeft beter ingelicht te zijn, voor hij weder iets schrijft. De Eerw. v. d. Rijst is hier geen Zondag overgebleven, zoo als hij zegt, maar Woensdag morgen gekomen en des avonds weder vertrokken. Het gezelschap dat den Eerw. v. den Rijst vergezelt schrijft over den aard en de inrigtingen onzer publieke instellingen op eene hatelijke wijze, en toch hebben zij die niet bezocht. Dit is, om er het minst van te zeggen, zeer onedel en laakbaar.

HANOVER.

(Van een Correspondent.)

Zondag vierden wij Pinksterfeest. Lang zal die dag bij de gemeente in aandenken blijven. Het was de dag waarop Ds. Marais van de gemeente afscheid nam. De opkomst der gemeente was zeer groot. Aan bewijzen van gehechtheid aan, en dankbaarheid jegens den heengaanden leeraar ontbrak het niet.—De morgendienst werd waargenomen door Ds. Albertijn, van Middelburg, consulent der gemeente. Het onderwerp was "de belofte des Heeren aan zijne bedroefde discipelen—Hij zou hun den Trooster, den Geest der waarheid, zenden, die bij hen blijven zou tot in eeuwigheid."—'s Namiddags werd de afscheidsrede door Ds. Marais uitgesproken naar aanleiding van 2 Corinth. xiii: 13. Ongeveer vier jaren lang had hij in het midden der gemeente het werk des Heeren verrigt; thans was het oogenblik daar dat hij, naar zijne overtuiging, door den Heer tot een belangrijker, meer verantwoordelijk werk geroepen, van haar afscheid nemen moest. Hij wenscht dat te doen met het woord des Apostels in den tekst vervat. Dezen drievoudigen zegen wenscht hij der gemeenten toe, wil hij als een rijken parelsnoer in den schoot der gemeente nederleggen. Hij sprak tot de gemeente over de genade des Heeren Jezus—de liefde Gods des Vaders—de gemeenschap des H. Geestes—de rijke, onuitputtelijke volheid van dezen drievoudigen zegen haar voorhoudende.—Al ging hij, de dienstknecht, ook heen, de Heer, de Rijke, de Algenoegzame blijft met hen, blijft altoos dezelfde. Ten slotte rigtte hij het woord tot kerkeraads- en oudkerkeraadsleden, tot de kinderen, die, in grooten getale bij elkander, de ruimte vóór den kansel vulden, en eindelijk tot de gemeente.—Dat er groote droefheid werd gevoeld, dat er vele tranen vloeiden, behoeven wij niet te zeggen. Dan de band tusschen leeraar en gemeente bleek in deze oogenblikken hechter te zijn dan men had vermoed. De gebeurtenissen der vier laatste jaren vullen eene belangrijke bladzijde in de geschiedenis van deze gemeente. De scheuring die er vroeger in de gemeente bestond, is, wij mogen het met vrijmoedigheid zeggen, spoorloos verdwenen. Dat men in den korten tijd van nog geen vier jaren eene som van nabij of over £3000 tot delging van kerkschuld enz. heeft aamengebragt, getuigt van zamenwerking, van eendragt. Veel is er in dien tijd ook aan de kinderen der gemeente gedaan. Wel mogen wij zeggen, de dienstknecht was in de hand zijns Heeren tot rijken zegen dezer gemeente.

Op Maandag morgen kwam de gecombineerde kerkeraad te zamen, ten einde een ander leeraar voor de gemeente te beroepen. Op de nominatielijst kwamen de namen van Di. Morgan, A. H. Hofmeijr, W. Rousseau, G. Maeder, D. Ackerman en B. Keet. Het tweetal bestond uit Di. Morgan en A. Hofmeijr, waaruit Ds. Hofmeijr van Maclean tot herder en leeraar der gemeente beroepen werd.

Woensdag was de dag waarop Ds. Marais van Hanover vertrok. Des morgens kwamen de kinderen te zamen aan de pastorie, en werd het volgend adres door een van hen voorgelezen. (Wij hebben vergeten te melden dat de kinderen des Zondags, bij de afscheidsrede, eenige liederen op zeer bekwame wijze vierstemmig zongen).

Adres.

Hanover, 23 Mei 1877.

Den WelEerw. Heer J. S. Marais.

WelEerw. Heer en Vriend, ook van ons, kinderen.

Wij kunnen bij deze gelegenheid niet nalaten, u onzen hartelijken dank toe te brengen voor al hetgeen gij aan ons gedaan hebt. Wij zullen altoos met vreugde gedenken aan den tijd, dien gij onder ons hebt doorgebragt, en inzonderheid aan de kinderpreeken, die gij tot ons gerigt hebt. Wij zagen altijd met groot verlangen er naar uit, en willen hopen dat de Heere ze aan onzer aller harten gezegend heeft en nog zegenen zal. Ook in ons zingen zijn wij veel verschuldigd aan u en uwe echtgenoote. Wij zouden zeer gewenscht hebben u nog langer in ons midden te hebben, maar de Heer wil het anders, en in Zijn wil willen wij ook berusten.

Nogmaals u en uwe echtgenoote onzen hartelijken dank betuigende en u den besten zegen des Heeren toewenschende, noemen wij ons met achting, de uwen.

Onderteekend door 47 kinderen.

Hierop antwoordde Ds. Marais met gepaste en hartelijke woorden.

Men had besloten, den gewezen leeraar en vriend uitgeleide te doen. Naauwelijks was men op weg, of het begon te regenen en men ging dientengevolge niet zoo ver als men voorgenomen had te gaan. Bij de plaats van den heer Naude, Kwikstaartsfontein, werd er halt gehouden. Aldaar werden aan Ds. Marais de volgende adressen aangeboden.

Adres.

Hanover, 23 Mei '77.

Den WelEerw. Zeer Geleerden Heer
J. S. Marais.

WelEerw. Heer!—Wij de ondergeteekenden, kerkeraads- en oud-kerkeraadsleden van de gemeente van Hanover, wenschen bij uw vertrek heden uit ons midden, tot UEw. eenige woorden van afscheid te rigten.

Wij willen niet klagen over ons lot, dat wij wederom een geachten leeraar moeten afgeven om in een anderen en belangrijker vak werkzaam te wezen. Wij troosten ons met de laatste woorden, door UEerw. ons op het hart gedrukt—de Heer blijft met ons. Zijne wegen zijn voor ons niet altoos verstaanbaar. Wij onderwerpen ons met kinderlijke vertrouwendheid aan Zijne leiding; en is het in de wijze schikkingen der Voorzienigheid bestemd, dat Hanover eene bereidingsplaats moet wezen voor de dienaren des Heeren voor hoogere werkkringen, wij bidden dat wij altoos mogen waardig gevonden worden om aan die bestemming te beantwoorden.

Ofschoon UEerwaardes verblijf onder ons nog geen volle vier jaren telt, kunnen wij niet anders dan getuigen dat UEerw. dien korten tijd allernuttigst hebt besteed. De heeling der scheuring, die er bestond in de gemeente, was voorwaar geen eenvoudige taak zelfs voor een ervarene. Die moeijelijke taak hebt UEerw. niet voor teruggedeinsd; en met Gods zegen verlaat UEerw. heden Hanover met de volle bewustheid, dat een werk aldaar verrigt is, dat in de verre toekomst steeds van UEerw. zal getuigen.

Wij willen verder onzen dank betuigen voor de groote belangstelling door UEerw. getoond in de algemeene belangen der gemeente, en vooral in de groote vermindering der kerkschuld, door UEerwds. bemoeijingen te weeg gebragt.

Wij verliezen in UEerw. ook een waren voorstander van de opvoeding, eene zaak waarin wij al te zeer een getrouwen leidsman noodig hebben. In deze zaak vertrouwen wij ook dat God ons zal zegenen met een opvolger in UEerws. plaats, die zich even dierbaar aan de harten der kinderen der gemeente zal maken, als UEerw. hebt gedaan gedurende uw kort verblijf onder ons.

Wij danken UEerw. ten slotte voor de getrouwe verrigting van uwe menigvuldige pligten als leeraar dezer gemeente, voor de woorden van vermaning en troost door UEerw. verkondigd; en met de bede dat het UEerw. en uwe echtgenoote, die ook gedurende haar zeer kort verblijf onder ons, aller harten heeft gewonnen, altoos moge welgaan, en dat UEerw. genoegelijke herinneringen moogt omdragen in de toekomst van uwe eerste gemeente, roepen wij UEerw. Gods zegen toe!

UEerw. Dankbare Vrienden.

Onderteekend door kerkeraads- en oud-kerkeraadsleden.

Adres.

Hanover, 23 Mei 1877.

Aan den WelEerw. J. S. Marais.

WelEerw. en Zeer Geachte Leeraar!

Wij ondergeteekenden leden der Geref. Gemeente van Hanover, willen UEerw. met dezen onzen hartelijken dank betuigen voor de herderlijke en liefderijke diensten, door U onder ons gedurende den tijd van bijkans vier jaren verrigt.

Ook hopen en vertrouwen wij, dat UEerw's. werkzaamheden onder ons niet te vergeefs waren, en dat U eenmaal als de tijd daar is, dat gij zult aanzitten aan de bruiloft des Lams, de blijde woorden van de lippen uws Meesters zult vernemen: "Gij goede en getrouwe dienstknecht, over *weinig* zijt gij getrouw geweest, over *veel* zal Ik u zetten; ga in in de vreugde des Heeren."

Alhoewel UEerw's. werktijd onder ons slechts kort was, zoo was het echter (voornamelijk in het begin) met vele moeijelijkheden gepaard; en wat de vrede en eendragt onzer gemeente betreft, hebben wij veel aan UEerw. te danken.

Moge de genade Gods, de liefde des Vaders en de gemeenschap des H. Geestes u ook vergezellen op uwe nieuwe loopbaan, is de hartewensch van uwe bedroefde doch op den Heer vertrouwende gewezene gemeenteleden.

(Onderteekend door een aantal van de leden der gemeente.)

Tegelijkertijd werd aan Ds. Marais eene beurs overhandigd, met het verzoek dat hij er iets voor koopen zou, dat dienen kon tot aandenken aan de gemeente.

Nadat Ds. Marais op deze adressen geantwoord had, nam men van elkander afscheid, en de hartelijke wenschen toen geuit, en de tranen die zelfs over mannelijke wangen rolden getuigden van de smart die de scheiding tusschen leeraar en gemeente baarde.

De Heere vergezelle zijnen dienstknecht en make hem tot een nog rijkeren zegen in zijn nieuwen werkkring, dan hij in deze gemeente geweest is.

UTRECHT (TRANSTAAL).

11 Mei, 1877.

Sedert mijn laatste schrijven aan u hebben wij hier het een en ander gehad, dat ik u reeds vroeger had willen melden.

Op den eersten dag der maand April hadden wij alhier ons gewoon nachtmaal. Eene bijzonder goede opkomst werd verwacht, maar tot onze verbazing was er een buitengewoon klein getal. De Zulus waren weêr aan het rooven, en daarom kwam van de wijken Doornberg en Bloedrivier niemand ter kerk. In eerstgenoemde wijk waren sommigen hier, en anderen dáár zamengekomen om zich tegen den gevreesden inval, die, volgens rapport, op Zaturdag nacht zou geschieden, te verdedigen; maar eenigen waren de Buffelrivier doorgevlugt, en dus in de Kolonie Natal. Dit scheen nog al gek, daar velen dier lieden juist de anti-Engelschen waren, en zóó en zóó doen zouden, wanneer de Engelschen kwamen.

De Zulu-inval werd niet gemaakt, en zoo was de vlugt zonder oorzaak.—Aan de Bloedrivier (Boven) is men sedert dien tijd bij elkander gebleven en ook nog bij elkander, daar benden lastige Kaffers eenige plaatsen onbewoonbaar maken.—Het zou toch goed zijn, indien een der "Exeter Hall" demagogen op eene dier boerenplaatsen gebannen werd, om nu en dan, ook in den nacht, eene bende ruwe, gewapende Zulus om zijn huis te hooren en de punten hunner assegaaijen, als hij voorgevoel, in het ligchaam te hebben!

Wij zijn thans Engelsche onderdanen. Maar hoe wij er toe kwamen is nog bij velen eene onopgeloste vraag; bij velen eene naar hunne eigene gedachte beantwoorde vraag. Deze laatsten houden vast, dat Engeland zonder eenige aanleiding, zonder eenige reden, zoo maar om den wille des gewins, het land heeft genomen. Het gelijkt derhalve op een diefstal. De andere klasse kan geen antwoord vinden op die vraag; weet niet of zij het durft wagen, zoo over de neming der Transvaal te spreken, en zwijgt daarom met ontzag en wegens vrees.

Bij eene derde partij staat het vast, dat wij tot dit punt gedreven zijn gedurende de laatste vijf jaren. "Uitersten raken elkander." Dat zien wij ook in de geschiedenis van de laatste vijf jaren, m. a. w., eene te onafhankelijke onafhankelijkheid leidt en eindigt in eene te groote afhankelijkheid. Deze partij echter doorleeft de groote veranderingen het best. Zij werd er op voorbereid door de grootsche regering van President Burgers; vreesde altijd dat die regering ons daartoe zou brengen; waarschuwde er tegen, werd daarom met allerlei namen gescholden; ziet echter nu dat zij gelijk had en kan dus beter zich gewennen aan den koop en verkoop, dien zij jaren lang zag aangaan en thans ziet uitgesloten.—Maar stil, zeg toch niets van dien doorluchtige, die met zijn tooverkracht zoo velen heeft verleid en nog verleiden moet. Wel, wij kunnen niet zwijgen; wij moeten der wereld zeggen, dat die gevierde nu van hier gaat—of blijft hij hier wonen, dan uit zijne betrekking gaat, met eene menigte verdenkingen, haat en verwenschingen van diegenen, die hem vroeger getrouw hebben geholpen en nog hebben willen helpen, totdat zij in de laatste Volksraadzitting dachten achter de gordijnen gezien te hebben.

Het trof uwen correspondent, hoe velen met de proklamatie van Sir Shepstone voor zich zeiden: "Wij moeten erkennen dat, wat hij (S.) daar aanhaalt, de waarheid is, maar dat is alles uit de aanspraak van onzen President, die Sir Shepstone in de hand gespeeld heeft met die aanspraak."

Op zulk eene erkenning volgde dan gewoonlijk: Dat zij altijd gevreesd hadden voor de politiek van den heer B.; hem niet vertrouwd hadden, en dat zij denken dat hij medegewerkt heeft om de zaken zulk een uiteinde te laten krijgen.

Vreemd is de houding van velen onzer patriotten onder de omstandigheden. Alle ambtenaren zijn in hunne betrekking gebleven.—Ook de heer Swart! En landdrosten, die zoo erg voor den heer Burgers' herkiezing op meer dan ééne manier gewerkt hebben! Ook onder de geestelijken vinden wij dit verschijnsel! Dan de ware grootsprekende patriotten, die dragen £2 bij om een protest in te dienen door middel van de heeren Kruger en Jorissen! Van ons standpunt is dit (laatste) verstandig, want van dit protest komt toch niets.—Dit alles is ons vreemd.

Een land en volk genomen zonder een enkel schot, een droppel bloeds! Is er nog zoo iets in de geschiedenis? Van waar komt dit? Het is de tooverkracht der proklamatie van den grooten man, Thos Burgers! Wij zien geene andere verklaring van dit vreemd verschijnsel en daarom nemen wij deze. Het is mogelijk dat onze zienswijze in strijd is met die onzer ambtenaren (politiek en geestelijk) en met die onzer Volksraadsleden, en met die onzer patriotten, en ook met die van ZHEd. Thos. Burgers; doch totdat zij ons dit vreemd verschijnsel verklaren, nemen zij ons niet kwalijk dat wij onze denkwijze vasthouden.—CORRESPONDENT.

GUANO! GUANO!!

GOEDE KUSTGUANO, te koop in de Pakhuizen van
Gebr. McLACHLAN.
Kasteelstraat, No. 34.

TANDHEELKUNDE.

KENNISGEVING.

DE Ondergeteekende heeft de eer aan zijne Patienten en Vrienden de aankomst te melden van een behoorlijk bevoegd Tandheelkundige uit Londen, die opzettelijk geengageerd is, om hem gedurende zijne afwezigheid uit de Kolonie te vertegenwoordigen.

BERKS T. HUTCHINSON,
Tandheelkundige.
Nieuwestraat, No. 2, tegenover de St. George Kerk.

Struisvederen.

DE HOOGSTE PRIJZEN worden gegeven kontant door
M. L. LENSSAN & Co.
Kasteelstraat, hoek van St. Georgesstraat.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN
Losgoed, Vaatwerk,
Aandeelen, Struisvogels, enz.,
TE
KLEIN DRAKENSTEIN.

DE Ondergeteekenden, in hunne betrekking als Executeuren des Boedels van wijlen den heer ANDRIES PETRUS RETIEF, zullen publiek doen verkoopen, op de plaats van den Overledene, te Klein Drakenstein,

Op Donderdag, 14 Junij a.s.,

de volgende Goederen, tot den Boedel behoorende, te weten:

Vaatwerk.

5 Stukvaten van 6 Leggers, 6 Kuipen van 6 Leggers, 2 do. van 4 Leggers, 1 Wijnpomp, 2 Azijn Vaten, Leggers, Pijpen, Halfamen, 1 Trap en Onder Balie, Trechters, Emmers, Manden, 2 Brandewijnketels, Wijngaard Messen, enz.

Boerderijgereedschap.

1 Ossenwagen, 1 Kapkar op Veeren, 1 Open do., twee Schamel Karren, Kafbok, 1 Voer Machine, 1 lot gezaagde Planken, Jukken, Riemen, Zweepen, Graven, Pikken, Ladders, enz.

Levende Have.

2 Gedresseerde Rij- en Trekpaarden, 1 Span Trekossen, 8 Aanteelbeesten, 140 Bokken, 17 Struisvogels.

Voorts,

40 Leggers Wijn, 8 Mudden Koren, 2 Mudden Rog. Akers, 2 Mudden Boonen, het gewone assortiment Huisraad, als Ledekanten, Tafels, Stoelen, Bedden, Kleederkasten, Glas- en Aardewerk, Keukengereedschap.

Aandeelen.

27 Aandeelen in de Westelijke Provinciale Bank, 18 dito in de Paarlsche Wijn- en Brandewijn Maatschappij, en 1 [illegible] in de Paarlsche Spiritus Maatschappij.

P. W. J. A. P. RETIEF, } Executeuren
W. [illegible] MALHERBE, } Test.

De verkooping begint precies om 10 uur.

Paarl, 31 Mei 1877.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

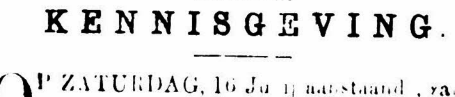

Westelijke Spoorweg. — Departement van Dienst.

KENNISGEVING.

OP ZATURDAG, 16 Junij aanstaande, zal het Gouvernement publieke verkooping laten houden van de tot 30 November 1876 in deszelfs bezit geraakte verloren Goederen, die niet bevorens worden geklaimd.

JAMES DELL,
Direkteur van Dienst.
Kantoor, Direkteur van Dienst,
19 Mei 1877.

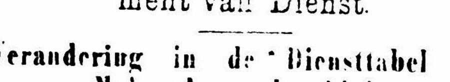

Westelijke Spoorweg. — Departement van Dienst.

Verandering in de Diensttabel der Malmesburysche Linie.

VAN af den 1sten Junij aanst. tot nadere kennisgeving zullen de Treinen op de Malmesburysche Linie loopen als volgt, namelijk:—

Vertrek van Klipheuvel, 7.45 voormiddags; aankomst op Kraaifontein 8.25 voormiddags.

Vertrek van Kraaifontein, 12.50 namiddags; aankomst op Klipheuvel 1.30 namiddags.

JAMES DELL,
Direkteur van Dienst.
Kantoor, Direkteur van Dienst,
22 Mei, 1877.

Tenders! Tenders!!

TENDERS zullen door den Secretaris van het Brits Town Dorps Committee worden ingewacht tot den 15den Junij, voor al het drukkerswerk dat het Committee noodig zal hebben.

THOS. P. THERON, Secretaris.
Brits Town, Dist. Richmond,
Mei 11, 1877.

TENDERS
VOOR
BANK AANDEELEN.

VERZEGELDE TENDERS zullen ontvangen worden tot den 15 JUNIJ e.k., aan het Kantoor van de *Zuid Afrikaan*, voor

165 Aandeelen in de Kaapsche Commerciele Bank en
66 in de Paarlsche Bank.

Vogelstruisvederen.

DE ONDERGETEEKENDE koopt Struisvederen.
E. G. ASPELING
20, Burgstraat.

J. C. JUTA,
Boekhandelaar, Kaapstad,
HEEFT IN DE PERS, EN ZAL BINNEN KORT UITGEVEN:—

GESCHIEDENIS DER KAAPKOLONIE en der Aangrenzende Staten, door J. NOBLE, Klerk van het House of Assembly.

Deze Geschiedenis loopt [illegible] eerste ontdekking [illegible] tot op de invoering van Responsible Government.

HET BESTUUR,—Een Handboek ten gebruike bij Bedestonden. Door den schrijver van De Kinderen [illegible], Het Huisaltaar, [illegible]

BOGATSKY, Gulden Schat. Voor deze Kolonie vertaald en voorzien [illegible] door den WelEerwaarden Heer G. W. STEGMANN, Sr., Predikant te Adelaide.

Van de [illegible] uitgave [illegible] gereed zijn.

High Sheriff's Office. [illegible]

IN Execution of [illegible] the Supreme Court [illegible] place, viz:—

Division of Alexandria.

JOHAN GODFRIED SCHLEMMER versus WESSEL J. HUMAN.

On Saturday, the 23rd June, 1877, [illegible] a.m., at [illegible] Oxen, et cetera.

JAMES CROSBY, Acting High Sheriff.

High Sheriff's Office, Cape Town, 4th June, 1877.

IN Execution of the Judgment of the Supreme Court the following Sales will take place:—

Division of Riversdale.

TRUSTEES OF THE INSOLVENT ESTATE OF ERNST ANTHON MARIE DE MAKE LAC versus PIETER JOHANNES PIETERSEN.

On Monday, 18 June, 1877, at 10 o'clock a.m. at Riversdale,—Household Furniture, 4 Horses, [illegible] Cows, 1 Horse Wagon, 1 Pair Harness, et cetera.

Division of Stellenbosch.

FRANS JACOB BROERS AS SECRETARY OF THE BOARD OF EXECUTORS OF CAPE TOWN, versus JACOBUS ROSSOUW, J.'s son.

On Thursday, the 14 June, 1877, [illegible] a.m., at Baauwklip, Household Furniture, Stukvats with Wine, 15 heads of Cattle, 3 Pigs, 3 Wagons, Pair of Harness, 1 Corn Mill, et cetera.

JAMES M. CROSBY, Acting High Sheriff.

Kantoor van den Baljuw,
4 Junij 1877.

IN Executie van Gewijsden van het Hooggeregtshof, in de hieronder genoemde Zaken, zullen de volgende verkoopingen plaats hebben:—

Afdeeling Riversdale.

CURATOREN DES INSOLVENTEN BOEDELS VAN E. ANTHON MARIE DE MAKE LAC versus PIETER JOHANNES PIETERSEN.

Op Maandag, 18 Junij 1877, [illegible] voormiddags te Riversdale, Huisraad, 4 Paarden, [illegible] Koeijen, 1 Paardenwagen, 1 paar Tuigen, enz.

Afdeeling Stellenbosch.

FRANS JACOBUS BROERS, als Secretaris der Executeuren Kamer der Kaapstad, versus JACOBUS RUSSOUW, J.'s zoon.

Op Donderdag, den 14 Junij 1877, [illegible] middags, ten 11 ure, op Baauwklip,—Huisraad, Stukvaten met Wijn, 15 Stuks Vee, 3 Varkens, 3 Wagens, 1 Koremolen, enz.

JAMES M. CROSBY, Waarnemend Baljuw.

Kantoor van den Baljuw, 4 Junij 1877.

IN Executie van Gewijsden van het Opper Geregtshof zullen de volgende Verkoopingen plaats hebben, namelijk:—

Afdeeling Alexandria.

JOHAN GODFRIED SCHLEMMER vs. WESSEL J. HUMAN.

Op Zaturdag, den 23sten Junij 1877, [illegible] voormiddags [illegible] Wagen en Trekossen, [illegible] Ossen, enzovoorts.

JAMES M. CROSBY, Waarn. Baljuw.

DE PETITIE
TEGEN DE
Annexatie van de Transvaal
LIGT TER TEEKENING
Aan het Kantoor van dit Blad en bij HET VOLKSBLAD.

BESTE GUANO

TE KOOP bij de Pakhuizen [illegible]

WM. HUMPHRIES [illegible]
Adderleystraat, Kaapstad.

George Findlay & Co.
HEBBEN NU ONTVANGEN

VUURPROEF STEENEN, [illegible] [illegible]

EN

[illegible]

Hardewaren Pakhuizen, Gravestraat.
15 Mei 1877.

VERHUISD.
C. H. VAN ZIJL,
[illegible]

UIT het Gebouw [illegible] Adderleystraat [illegible] CHAMBERS [illegible]

N. J. D. GORDON,
TANDHEELKUNDIGE,
PAARL.

B[illegible]

R[illegible]